

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Aino Valkama & Ramona Taipale

Ostoslistalla maailman paras leiriviikko

Kyselytutkimus päiväleirien hinnoittelusta
Leirikesä ry:llä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Sosionomi (AMK)

Sosiaalialan koulutusohjelma

Opinnäytetyö

6.11.2019

Tekijät Otsikko	Aino Valkama & Ramona Taipale Ostoslistalla maailman paras leiriviikko – Kyselytutkimus päiväleirien hinnoittelusta Leirikesä ry:llä
Sivumäärä Aika	37 sivua + 1 liite 6.11.2019
Tutkinto	Sosionomi (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Sosiaalialan tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Sosiaaliala
Ohjaaja(t)	Yliopettaja Jyrki Konkka Lehtori Jukka Törnroos
<p>Tämä opinnäytetyö oli osa Leirikesä ry:n päiväleirien toiminnan kasvattamis- ja kehittämistyötä. Kehittämistyön tarkoituksena oli tavoittaa yhä suurempi joukko lapsia ja perheitä ja vastata näiden perheiden tarpeisiin lomatoiminnasta, sekä tarjota monipuolista toimintaa monenlaisille lapsille. Tarkoituksena oli luoda uutta sekä lisätä yhdistyksen toimintavarmuutta. Kehittämistyön pohjalta loimme opinnäytetyöllemme kolme keskeistä kysymystä liittyen päiväleiritoiminnan hintaan ja sisältöön. Tavoitteenamme oli muodostaa vastaukset seuraaviin kysymyksiin: Mitä perheet ja asiakkaat ovat valmiita maksamaan päiväleireistä? Mitkä tekijät painottuvat leiriä valitessa? Minkälaiselle leirimallille olisi tulevaisuudessa kysyntää?</p> <p>Leirikesä ry järjestää ennaltaehkäisevänä lastensuojeluna leiritoimintaa 7–16-vuotiaille lapsille ja nuorille koululaisten loma-aikoina. Leirikesän toiminta on kasvanut vuosien varrella Suomen suurimmaksi avointen leirien järjestäjäksi, ja leireillä leireilee vuosittain noin 3500 lasta. Leireillä tarkoituksena on nauttia yhdessäolosta, liikunnasta, seikkailusta ja luonnosta. Leirin aikana opitaan paljon uutta, ja jokainen lapsi saa mahdollisuuden kokeilla itsenäistymistä turvallisessa ympäristössä.</p> <p>Osana opinnäytetyötä toteutettiin kvantitatiivinen kyselytutkimus, johon vastasi vanhoja ja uusia potentiaalisia Leirikesän asiakkaita. Kyselytutkimuksessa vastaajia pyydettiin hinnoittelemaan kolme sisällöltään erilaista leirimallia ja arvioimaan erilaisten leirimallien kiinnostavuutta sekä merkittävimpiä tekijöitä leirin ostopäätöstä tehdessä. Kyselytutkimusta levitettiin sosiaalisten medioiden sekä Leirikesän verkkosivuston kautta.</p> <p>Kyselytutkimuksen hinta-arviot vaihtelivat leirimallien sekä vastaajien välillä paljon, ja leirimallit arvotettiin selkeästi eri hintaluokkiin. Leirimalleista yksi nousi vastaajien keskuudessa mielenkiintoisimmaksi, ja tämä leirimalli mukaili päiväleirien 2019 rakennetta. Kyseinen leiri arvioitiin hieman kesän 2019 hintaa kalliimmaksi. Leirin houkuttelevuuteen vaikutti leirillä tarjottava lämmin ruoka, ohjattu ohjelma sekä retki. Leiriä valitessa merkittävimiksi tekijöiksi nousivat leirin sijainti, hinta, ohjelma ja sisältö sekä lapsen halu osallistua leirille. Kyselytutkimuksen tulosten perusteella täysin uudelle päiväleirikonseptille ei ole kysyntää.</p>	
Avainsanat	leiritoiminta, leiri, päiväleiritoiminta, eriarvoisuus, mahdollisuuksien tasa-arvo, osallisuus

Authors Title	Aino Valkama & Ramona Taipale The world's greatest camp week on the shopping list – a quantitative survey about day camp prices at Leirikesä ry
Number of Pages Date	37 pages + 1 appendice 6 Nov 2019
Degree	Bachelor of Social Services, Sosionomi (AMK)
Degree Programme	Social Services
Specialisation option	Social Services
Instructor(s)	Jyrki Konkka, Title Principal Lecturer Jukka Törnroos, Senior Lecture
<p>This thesis was part of the growth and development of the operations of Leirikesä ry day camps. The aim of the development was to reach an even wider group of children and families and to respond to the vacation activity needs of these families as well as offer versatile activities for different kinds of children. The objective was to create something new and to increase the reliability of the organization. Based on the development work, three fundamental research questions related to the price and activities of the day camps were established for the thesis: What are the customers and families prepared to pay for the day camps? What factors are most considered when choosing the camp? What type of camp would have demand in the future?</p> <p>As preventative child welfare, Leirikesä ry organizes camps for children and young people aged between 7-16 during the school holidays. The operations of Leirikesä have grown over the years, which has made the company Finland's largest open camp organizer. Leirikesä camps have about 3500 children every year. At the camps, the aim is to enjoy companionship, sports, adventures and the nature. During the camps, the children also learn many new things and every child has a chance to learn independence in a safe environment.</p> <p>As part of the thesis, a quantitative survey was conducted. The survey takers were existing as well as new potential customers of Leirikesä. In the survey, the respondents were asked to estimate the price of three different types of camps, the appeal of different camp types as well as the most significant factors affecting the decision to attend the camp. The survey was shared via social media as well as the website of Leirikesä.</p> <p>The price estimates from the survey varied significantly between the different camp types and between respondents, and the camp types were clearly valued differently. One of the camp types was evaluated as most interesting among the respondents, and this camp type followed the structure of the 2019 day camps. The camp in question was estimated to be slightly more expensive than the 2019 summer camp really had been. The attractiveness of the camp was due to the warm food, guided program as well as an excursion offered during the camp. When choosing the camp, the most significant factors were the location, price, program and activities of the camp as well as the child's wish to attend the camp. On the basis of the results of the survey, there is no demand for an entirely new day camp concept.</p>	
Keywords	camp activities, camp, day camp activities, inequality, equality of opportunities, involvement

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Järjestöt	3
3	Leirikesä ry	4
3.1	Päiväleiritoiminta	5
3.2	Toiminta-avustus päiväleireillä	5
3.3	Kehittämistyö Leirikesä ry:llä	6
4	Vapaa-aika	7
4.1	Kymmenen toimintavalmiuden teoria	8
4.2	Vapaa-ajan toiminnan merkitys	8
5	Eriarvoisuuden kaventaminen	9
6	Mahdollisuuksien tasa-arvo	10
7	Osallisuus	12
7.1	Asiakasosallisuus	14
8	Tutkimusongelma	14
9	Kyselytutkimus päiväleirien hinnoittelusta	16
9.1	Kohderyhmä	16
9.2	Tutkimusmenetelmä	18
9.3	Kyselylomake	18
9.4	Kysymykset	20
9.5	Eettiset kysymykset	22
10	Kyselytutkimuksen tulokset	24
10.1	Leirimallien hinnoittelu	24
10.2	Leirin sisältö	26
10.3	Mitkä tekijät vaikuttavat leirin valintaan	28
10.4	Muut kysymykset	29
10.5	Tulosten pohdinta	30
10.6	Tulosten luotettavuus	34
11	Johtopäätökset ja suositukset	35

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön työelämäkumppanina toimi Leirikesä ry. Leirikesä ry järjestää leiritoimintaa kaikkina vuoden loma-aikoina 7–16-vuotiaille lapsille ja nuorille. Toiminta painottuu kesäajalle, jolloin Leirikesä järjestää päivä- sekä yöleirejä. Leirikesän toiminta on monipuolista, avointa ja uskonnollisesti sitoutumatonta. Verkkosivuillaan Leirikesä luopaakin järjestää maailman parhaita leirejä ympärivuoden. (Leirikesä – maailman parhaita lastenleirejä ympäri vuoden!) Tässä opinnäytetyössä keskitymme Leirikesän järjestämiin päiväleireihin. Päiväleirit ovat 7–12-vuotiaille suunnattuja viikon mittaisia leirejä ympäri pääkaupunkiseutua, joilla lapsi viettää päivät, mutta yöpyy kotonaan. Yhteistyö Leirikesän kanssa syntyi kiinnostuksestamme leiritoimintaan sekä työsuhteesta Leirikesälle. Olemme molemmat työskennelleet Leirikesällä useamman vuoden, ja tämän myötä Leirikesän toiminta oli meille ennestään tuttua. Opinnäytetyö tehtiin Leirikesällä tehtävän kehittämistyön tueksi. Kehittämistyön tarkoituksena oli kasvattaa Leirikesän päiväleiritoimintaa, vastata perheiden tarpeisiin lomatoiminnasta, sekä luoda uutta ja lisätä yhdistyksen toimintavarmuutta. Näitä tarpeita peilaten, loimme opinnäytetyöhömmme kuuluneen päiväleirejä koskevan kyselytutkimuksen.

Leirikesä ry on rekisteröity yhdistys, ja osa sosiaali- ja terveysjärjestöjen verkostoa. Järjestöt mahdollistavat ihmisille yhteisöllisyyden kokemuksia ja tilaisuuksia mielekkääseen tekemiseen. Järjestötoiminta tarjoaa mahdollisuuden osallistua esimerkiksi vapaaehtois- tai vertaistoimintaan. Ihmisellä on luontainen tarve kuulua johonkin ryhmään ja kokea osallisuuden tunteita. Osallisuuden vastakohta on osattomuus, jota järjestöt pyrkivät toiminnallaan ehkäisemään. Osattomuutta voi olla esimerkiksi yksinäisyyden kokemukset, yhteisöstä syrjäytyminen tai osallistumismahdollisuuksien puuttuminen. Syrjäytymistä ja yksinäisyyttä voi lisätä entisestään erilaisten sosiaalisten verkostojen kaventuminen tai niiden puuttuminen. Järjestöt toimivat yhdessä kuntien kanssa rakentaakseen mahdollisimman kattavan palveluverkoston ja vastatakseen erilaisiin palvelutarpeisiin kuntien tarjoaman toiminnan rinnalla. (Järjestöt kunnassa 2019.)

Suomessa sosiaalista leiritoimintaa järjestävät pääsääntöisesti erilaiset sosiaali- ja terveysalojen järjestöt. Leiritoiminta voi olla suunnattu koko perheelle tai perheiden lapsille ja nuorille. Esimerkiksi neuvola ja sosiaalitoimisto voivat ohjata perheitä lomatoiminnan piiriin, tai perheet voivat myös itse hakeutua siihen. Useimmat lomajärjestöt myöntävät avustuksia muun muassa sosiaalisten, terveydellisten tai taloudellisten perusteiden

myötä. (Lomanviettopalvelut ja tuki lomavieton järjestämiseen 2018.) Helsingin ja Vantaan kaupungit myöntävät Leirikesän päiväleireille toiminta-avustuksia, jotka käytetään toiminnan järjestämiseen. Avustukset mahdollistavat kaikille pienemmät osallistumismaksut. Päiväleirien kohdalla avustuksia ei haeta erikseen, eikä niissä ole tarveharkintaa, vaan jokainen leiriläinen hyötyy oman kaupunkinsa myöntämistä toiminta-avustuksista tasapuolisesti.

Monelle lapselle kesäleiri on kesän kohokohta ja mahdollisesti ainoa kodin ulkopuolinen asia loman aikana. Onnistunut kesäleirikokemus merkitsee lapselle paljon ja on usein syksyllä kouluun palatessa tärkeä kavereille kerrottu kokemus. Leiriltä lapsi saa myös usein paljon uusia ystäviä, ja leirit toimivat ennaltaehkäisevänä lastensuojelutyönä ja syrjäytymistä ehkäisevänä toimena. Leiriltä lapsi saa myös hyviä aikuiskontakteja, jotka voivat kantaa kokemuksena turvallisesta aikuisesta läpi lapsen koko elämän. (Lomanviettopalvelut ja tuki lomavieton järjestämiseen 2018.)

Leirikesä ry:n kehittämistyön pohjalta loimme opinnäytetyöllemme kolme pääkysymystä, joihin pyrimme löytämään vastauksia tulevaisuuden kehittämistyötä varten. Kysymyksiksi muodostuivat seuraavat: mitä perheet ja asiakkaat ovat valmiita maksamaan päiväleireistä, mitkä tekijät painottuvat leiriä valittaessa ja minkälaiselle leirimallille olisi tulevaisuudessa kysyntää. Nämä kolme teemaa toimivat myös opinnäytetyöhömmme kuuluvan kyselylomakkeen runkona. Opinnäytetyössä esittelemme leiritoimintaa sekä vapaa-ajan merkitystä lapselle. Esittelemme vapaa-ajantoiminnan eriarvoisuutta kaventavia piirteitä ja pohdimme, miten mahdollisuuksien tasa-arvo toteutuu leiritoimintaa suunniteltaessa. Nostamme myös esiin osallisuuden merkityksen ihmiselle ja kehittämistyölle. Opinnäytetyö ja siihen kuuluva kyselytutkimus pohjautuu ajatukseen mahdollistaa asiakkaiden osallistuminen kehittämistyöhön.

2 Järjestöt

Järjestöillä on merkittävä rooli lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja edistämisessä. Esimerkiksi vapaa-aika, kulttuuri ja liikunta pyörivät pääsääntöisesti järjestöjen toiminnalla. Järjestöjen toiminta ja vahva asema ulottuu suuresti myös sosiaalipalveluiden verkkoon. (Hastrup ym. 2019: 9.) Järjestöt ovat tärkeä osa kuntien tarjoamia julkisia palveluita ja ne luovat tiiviin palvelukokonaisuuden julkisten ja yksityisten palveluiden kanssa. Hyvä yhteistyö kuntien ja järjestöjen välillä tuottaa kattavia palveluita ja kaventaa väestöryhmien terveyseroja. (Kansalaisjärjestöt 2013.) Järjestöt saattavat löytää palveluidensa piiriin myös kuntien palveluiden ulkopuolelle jääneen välinpuutoajan nostoen tällä tavoin heikossa asemassa olevien ihmisten asemaa. Järjestöillä on myös tärkeä rooli sellaisten palveluiden järjestäjänä, jotka pienemmillä paikkakunnilla saattaisivat hiipua muuten pois. (Hastrup ym. 2019: 9.) Järjestöjen kautta myös heikommassa asemassa olevalle pyritään tarjoamaan vaikuttamisen mahdollisuuksia. Järjestöt pyrkivät ajamaan erityisesti juuri sellaisten kansalaisten asemaa, jotka eivät siihen itse kykene tai siihen ei anneta mahdollisuutta. Pyrkimyksenä on saada sellaisten ihmisten ääntä paremmin kuuluviin heidän elämäänsä koskevassa päätöksenteossa. Tällaisia asiakasryhmiä ovat muun muassa lapset, nuoret, vanhuksat ja vammaiset. (Järjestöt kunnassa 2019.)

Vuonna 2018 Suomen sosiaali ja terveys ry:n tekemän selvityksen mukaan Suomessa oli vuonna 2017 yli tuhat eri sosiaali- ja terveyspalveluita tuottavaa järjestöä. Vanhuksat sekä lapset ja nuoret ovat järjestöjen yleisimpiä asiakasryhmiä. (Järjestöjen tuottamat sosiaali- ja terveyspalvelut numeroina n.d.) Järjestöjen erityispiirteitä ovat yleishyödyllisyys, voiton tavoittelemattomuus sekä vahva erityisosaaminen. Järjestökenttä on vuosien aikana kehittynyt luomaan ja tarjoamaan palveluita paikatakseen vallitsevia palveluvajeita ja -puutteita. Järjestöihin on vuosien aikana kertynyt niin ammatillista kuin tieteellistä tietoa sekä kokemus- ja vertaistietoa, jota pystytään hyödyntämään palveluiden kehittämisessä ja luomisessa. Palveluiden rinnalla järjestöt voivat tarjota myös muuta järjestölähtöistä tukea ja apua, kuten vertaistoimintaa. (Järjestöjen palvelutuotanto on erityistä n.d.)

3 Leirikesä ry

Opinnäytetyömme työelämäkumppanina toimi Leirikesä ry. Leirikesä ry järjestää päivä- ja yöleiritoimintaa 7–16-vuotiaille lapsille ja nuorille koulujen loma-aikoina. Erilaisia leirejä on tarjolla kesällä sekä talvi- ja syyslomalla. Leirikesän toiminta on vuosien aikana kasvanut Suomen suurimmaksi avoimien leirien järjestäjäksi ja leireillä leireilee vuosittain noin 3500 lasta. Leirikesä ry:n asiakaskunta on pääsääntöisesti pääkaupunkiseudulta, mutta yöleireille lapsia tulee myös ympäri Suomea. Leireillä tarkoituksena on nauttia yhdessäolosta, liikunnasta, seikkailuista ja luonnosta. Leirin aikana opitaan paljon uutta ja jokainen lapsi saa mahdollisuuden kokeilla itsenäistymistä turvallisessa ympäristössä. (Leirikesän toiminta 2018.)

Leirikesä järjesti leirejä vuonna 2019 erilaisilla leirimuodolla, muun muassa Kiljavan Leirikesän leirit, Nikuvikenin Leirikesän leirit ja Partiolaisten Päiväleirit. Opinnäytetyömme tehtiin osana päiväleirien kehittämisprojektia. Päiväleirien toimintaa esittelemme lisää seuraavassa kappaleessa. Yöleireillä on Leirikesän toiminnassa jo pitkät perinteet ja yöleirejä on järjestetty jo 65 vuoden ajan. Päiväleirit ovat Leirikesän toiminnassa uudempi muoto, ja ne ovat toimineet Leirikesän alla vasta kaksi vuotta. (Leirikesä – maailman parhaita lastenleirejä ympäri vuoden! 2018.)

Leiritoiminta on lähtöisin partiotoiminnasta, ja Leirikesän taustayhteisönä toimii edelleen Pääkaupunkiseudun Partiolaiset. Toinen Leirikesän taustayhteisö on Kai, Eeva ja Arne Vähäkallion muistosäätiö. Leirikesän toiminta on uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton, ja leirit työllistävät vuosittain noin 200 nuorta ja aikuista. (Leirikesän toiminta 2018.) Leirikesän toiminnassa tärkeää on lasten turvallisuus ja huolenpito jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet huomioon ottaen. Leirikesä haluaa, että jokaisella asiakkaalla ja henkilökunnan jäsenellä on leirillä hyvä olla ja jokainen kokee itsensä arvostetuksi. (Leirikesän arvot 2018.)

Muita samankaltaisia yhdistyksiä pääkaupunkiseudulla ovat muun muassa Lasten Kesä ry ja Parasta Lapsille ry. Molemmat järjestöt järjestävät myös paljon viikonloppuleirejä ja Parasta Lapsille ry järjestää myös perheleirejä. Myös esimerkiksi seurakunta, LuontoLiitto, 4H-yhdistys, Lastenliitto sekä Mannerheimin Lastensuojeluliitto järjestävät paljon leiritoimintaa lapsille.

3.1 Päiväleiritoiminta

Päiväleiritoiminta on osa Leirikesä ry:n leiritoimintaa. Leirejä järjestetään pääkaupunkiseudulla ja niiden tarkoitus on tarjota avointa leiritoimintaa 7–12-vuotiaille lapsille. Päiväleirit toimivat kesäkuussa arkipäivisin ympäri pääkaupunkiseutua eri kaupunginosissa pääsääntöisesti kaupungin tiloissa, kuten nuorisotiloissa. Leirit tarjoavat lapsille mielekästä kesätekemistä lomakaudella vanhempien ja perheiden ollessa töissä. Päiväleirejä järjestään myös syys- ja talvilomakausilla.

Päiväleirien ohjelmassa isossa roolissa on partio ja leireillä toteutetaan partio-ohjelman mukaista toimintaa. Päiväleireillä ohjelmassa on muun muassa retkiä lähimaastoon, nikkarointia ja kädentaitoja, yhdessä tekemistä ja leikkejä sekä kesätekemistä, kuten ulkoilua ja uimista. Lapset valmistavat leireillä myös lounaan itse retkikeittimillä. Jokaisella leirillä on noin 20-25 leiriläistä ja kolme ohjaajaa, joista yksi toimii tiiminvetäjänä.

Kesällä 2019 Päiväleirejä järjestettiin 21:ssä eri leiripaikassa Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Leiriviikkoja kesän aikana kertyi yhteensä 72 viikkoa 3.–28.6.2019 välisenä aikana. Koko kesänä päiväleireillä leireili noin 1700 lasta. Leireistä suurin osa oli järjestetty 7–10-vuotiaille, mutta kesällä järjestettiin myös viisi leiriä 10–12-vuotiaille lapsille. Leireistä neljä oli ruotsinkielisiä ja neljä kansainvälisiä päiväleirejä, joissa toimintaa järjestettiin suomeksi ja englanniksi. Kesällä 2019 päiväleireillä työskenteli 72 nuorta aikuista erilaisissa tehtävissä.

3.2 Toiminta-avustus päiväleireillä

Leirikesän toimintaa avustavat Veikkaus, Helsingin kaupunki, Espoon kaupunki sekä Vantaan kaupunki (Toimintaa tukemassa 2018). Veikkauksen tuki on suunnattu ainoastaan yöleirien toimintaan, ja siksi emme käsittele sitä tässä kappaleessa. Tässä kappaleessa keskitytään Helsingin kaupungin myöntämiin avustuksiin järjestöille, yhdistyksille ja säätiöille, koska suurin osa päiväleireistä järjestetään Helsingissä.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunta myöntää avustuksia erilaisille helsinkiläisille järjestöille, yhdistyksille ja säätiöille, jotka tukevat ja täydentävät sosiaali- ja terveyspalveluita Helsingissä. Tämä sosiaali- ja terveyspalveluiden tukeminen on yleisperiaate avustuksia myönnettäessä. Ensisijaisesti järjestöjen, yhdistyksien ja säätiöiden on

tarjottava toimintaa, jonka tarkoituksena on kaventaa terveys- ja hyvinvointieroja. Tällaista toimintaa ovat muun muassa sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäiseminen, erikäisten syrjäytymisen ennaltaehkäisy, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen selviytymisen tukeminen, haavoittuvien ryhmien, kuten lasten, nuorten, pienituloisten perheiden ja kehitysvammaisten auttaminen, sekä vertaistuen ja kriisiavun tarjoaminen. Avustuksen saajalla tulee olla myös omaa varainhankintaa tai muita toimintaresursseja, eikä toiminta voi olla täysin ulkopuolisen tuen varassa. Helsingin kaupunki ei tue uskonnollista tai poliittista toimintaa. (Järjestöyhteistyö ja avustukset 2019.) Päätöksen avustuksista tekee sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto, johon kuuluu yhdeksän jäsentä (Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto 2019).

3.3 Kehittämistyö Leirikesä ry:llä

Päiväleiritoiminta on alun perin lähtöisin Pääkaupunkiseudun Partiolaisilta, mistä toiminta siirtyi vuonna 2018 Leirikesä ry:lle. Vuoden 2018 syksyllä Leirikesä ry päätti käynnistää päiväleiritoiminnan kasvattamis- ja kehittämisprojektin, jonka tarkoituksena oli tavoittaa toiminnalla yhä suurempi joukko lapsia ja perheitä, sekä vastata näiden perheiden tarpeisiin lomatoiminnasta. Lisäksi tavoitteena oli tarjota monipuolista toimintaa, sekä luoda uutta ja lisätä yhdistyksen toimintavarmuutta.

Päiväleiritoiminta on kasvanut huomattavasti vuosien 2014 ja 2018 välillä, ja leiriläisten määrä on vuosien aikana kasvanut 300 leiriläisestä yli 1400 leiriläiseen. Lomatoiminnan kysyntä varsinkin pääkaupunkiseudulla on kovaa, ja yhä useampi lapsi kaipaa erityisesti kesäkuulle hoitopaikkaa ja mukavaa tekemistä päivien ajaksi. Kesällä 2019 suurimmassa osassa kaupunginosista leirien kysyntä oli suurempaa kuin tarjontaa ja täten päiväleiritoiminnan kasvattaminen ja kehittäminen on selkeästi kaivattu suunta. Toiminnan kehittämiseksi halutaan rakentaa vakaa pohja ja siksi leiritoiminnan talouden tasapainottaminen on tärkeää. Leiritoiminta on hyvin pitkälti avustusrahoitteista ja tällä hetkellä Veikkaus, sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit tukevat Leirikesän yö- ja päiväleiritoimintaa avustusten kautta. Vuonna 2018 leiritoiminnan kuluista noin puolet katettiin avustuksilla ja noin puolet leirien osallistumismaksuilla. Toiminnan ei kuitenkaan haluta olevan riippuvainen yhdestä ulkopuolisesta kumppanista tai avustajasta, ja jos avustuskentällä tapahtuisi merkittävä muutos, on toimintaa kehitettäessä syytä miettiä vaihtoehtoisia toimintamuotoja ja leirien hinnoittelua. Erilaiset avustuspäätökset tulevat järjestöille myöhään verrattaessa toimintakauteen, ja toiminnan suunnittelu perustuu pitkälti avustajien antamiin ennakkopäätöksiin. (Pohjola 2019.)

Talouden tasapainon ja toiminnan kannattavuuden rinnalla päiväleirien asiakaskunta, lapsiperheet, on otettava huomioon. Toiminnan halutaan olevan avointa ja erilaisten perheiden saavutettavissa. Myöhemmin tässä opinnäytetyössä käsittelemme lisää mahdollisuuksien ja taloudellisten resurssien tasa-arvoa. Päiväleiritoimintaa kehitettäessä haluttiin antaa kuluttajalle mahdollisuus tuoda esiin mielipide tuotteen hinnasta ja sen sisällystä. Opinnäytetyöhömmme kuuluva kyselytutkimus toimi avainasemassa asiakkaiden ääntä kuultaessa. Tässä opinnäytetyössä halusimme erityisesti selvittää mitä perheet ja asiakkaat ovat valmiita maksamaan päiväleireistä, mitkä tekijät painottuvat leiriä valitessa ja minkälaiselle leirimallille olisi tulevaisuudessa kysyntää. Nämä kolme teemaa olivat vahvasti esillä opinnäytetyöhömmme kuuluvassa kyselylomakkeessa, ja teemojen kautta pyrimme löytämään Leirikesälle hyödyllistä tietoa toiminnan kehittämistä varten.

4 Vapaa-aika

Vapaa-aika on modernin yhteiskunnan keskeinen käsite, jolla määritellään hyvän elämän normia ja elämän järjestystä. Vapaa-aika on työn vastakohta ja sen tarkoitus on ladata ja virkistää työntekijää. Yhteiskunnan muuttuessa vapaa-ajan käsite on säilynyt pääosin samanlaisena. Vapaa-ajan sisältö heijastaa yhteiskunnan muutosta ja toisinaan jopa ennakoi sitä. Sen sisältö muovautuu yhteiskunnan instituutioiden, koulujen, taiteen ja kulttuurin mukana, kuten myös yksilön omissa arjen kokemuksissa. (Liikkanen 2005: 7.)

Lasten ja nuorten näkökulmasta vapaa-aika ei ole aivan samanlainen käsite kuin aikuisilla. Vapaa-aika nähdään koulun ja työn ulkopuolisena aikana, mutta se saattaa joskus muistuttaa työtä aktiivisuuteensa vuoksi. Lapselle ja nuorelle vapaa-aika merkitsee usein harrastuksia ja vapaa-ajan aktiviteetteja, joita lapsi tai nuori haluaa harrastaa yksin tai ystäviensä kanssa, tai joihin lapsi on päätenyt vanhempiansa avulla. Aktiivisen harrastamisen ohella lapsen ja nuoren vapaa-aika voi myös olla passiivista oleilua, kuten television katselua, nukkumista tai arkisia askareita ilman kummempaa päämäärää. Vapaa-ajan aktiviteetit vaikuttavat sosiaalisten suhteiden ja verkostojen luomiseen, sukupuoli-identiteetin muodostumiseen, aikuistumiseen sekä oman arvomaailman ja maailmankuvan rakentumiseen. (Helve 2009: 250–252.)

4.1 Kymmenen toimintavalmiuden teoria

Filosofi Martha Nussbaum on kehittänyt toimintavalmiuksien teorian, jonka mukaan hyvä elämä voi toteutua silloin, kun yhteiskunta on turvannut jäsenilleen riittävät toimintavalmiudet oman elämän ohjaamiseen ja valintojen tekemiseen. Nussbaum on pohtinut, mitä ihmisarvoinen elämä pitää sisällään, ja tätä kautta luonut kymmenen toimintavalmiuden teorian. Teorian mukaan valtion on turvattava jokaiselle kansalaiselle vähintään jonkin tasoinen mahdollisuus näihin kymmeneen toimintavalmiuteen. Luetteloituna ne ovat 1. ihmisarvoinen ja normaalin mittainen elämä, 2. fyysinen terveys, 3. ruumiillinen koskemattomuus, 4. aistit, mielikuvitus ja ajattelu, 5. tunteet, 6. kriittinen ajattelu, 7. yhteys muihin ihmisiin, 8. muut lajit, 9. leikki ja 10. poliittinen vaikuttaminen omaan ympäristöön. (Nussbaum 2011: 34–35.) Nussbaumin kymmenen toimintavalmiuden listan yhdeksäs kohta, leikki, sisältää mahdollisuuden nauraa, leikkiä ja nauttia viihteellistä aktiviteeteista. Leirikesän leireillä lapselle tarjotaan mahdollisuus mielekkääseen tekemiseen ja itsensä toteuttamiseen. Leiriarjessa erilaiset leikit, pelit sekä yhdessä oppiminen ja tekeminen ovat tärkeässä roolissa ja tukevat lapsen kasvua päivittäisen leiriarjen rinnalla. Myös Nussbaumin teorian kohta 4: ”aistit, mielikuvitus ja ajattelu”, näkyvät leirikesän toiminnassa. Leiriohjelmassa lapsen oma ajattelu ja mielikuvitus pyritään huomioimaan päivittäin. Ohjelmalla pyritään kehittämään lapsen kykyä muodostaa mielikuvia ja rikastaa omaa mielikuvitustaan. Myös teorian kohdat 5: ”tunteet” ja 7: ”yhteys muihin ihmisiin”, nousevat esille lapsen ja leiriohjaajan välisessä yhteydessä ja lapsen mahdollisuudessa kokea turvallisia aikuissuhteita kodin ulkopuolella. Sen lisäksi lapsen yhteys muihin leiriläisiin luo hänelle uusia vertaiskokemuksia ja ystävyyssuhteita.

4.2 Vapaa-ajan toiminnan merkitys

YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 31. artiklan mukaan lapsella on oikeus lepoon ja vapaa-aikaan, leikkimiseen, viriketoimintaan sekä kulttuurielämään ja taiteisiin (Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien sopimus 1991). Ihmisen hyvän elämän peruspiilarina toimii kokemus omasta arvokkuudestaan ja siitä, kuinka tärkeä kokee olevansa muille ihmisille. Tärkeäksi kokemisen ja arvostetuksi tulemisen tunteet kehittyvät ihmisten välisissä suhteissa ja erilaisissa elinympäristöissä. Elinympäristöjämme ovat usein perhe ja sukulaiset, ystävät ja kaverit, sekä työ- ja koulu yhteisöt. Näissä ryhmissä, yhteisöissä ja yhteiskunnan eri rooleissa tulemme kohdatuksi itsellemme eri tavoin. Kohtaamisista hyvät ja positiiviset kasvattavat arvostuksen kokemusta ja kehittävät hyvää minäkuvaa. (Kallio – Korkiamäki – Häkli 2015: 9–35.)

Harrastukset ja vapaa-ajantoiminta ovat keskeinen osa lasten ja nuorten vapaa-aikaa. Vapaa-ajan toiminta mahdollistaa lapsille ja nuorille erityisesti sosiaalisen vuorovaikutuksen, yksilön itseilmaisun mahdollisuuden ja monipuolisen tekemisen. Toiminnassa keskeistä on sosiaalisten suhteiden vaaliminen ja ylläpitäminen, itsensä kehittäminen ja omien vahvuuksien löytäminen sekä lapsen ja nuoren valinta käyttää vapaa-aikaansa haluamallaan tavalla. Usein harrastustoiminnassa aikuisen läsnäolo on toiminnan kannalta oleellista. (Jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieleiseen harrastukseen 2017: 9–11.)

5 Eriarvoisuuden kaventaminen

Hyvinvointierot kasvavat jatkuvasti, vaikka yleisesti Suomessa hyvinvoinnin taso paraneekin. Eriarvoisuus on selvästi nähtävissä sosioekonomisen aseman erojen yhteydessä. Sosioekonominen asema vaikuttaa ihmisten terveys- ja hyvinvointieroihin monella eri tapaa, jo pelkästään sosiaali- ja terveyspalveluiden käytön ja tietoisuuden kautta. Muun muassa sosioekonomiseen asemaan liittyvät asenteet, arvot ja sosiaaliset suhteet, ja sitä kautta terveyttä vaarantavat tekijät ovat suoraan yhteydessä toisiinsa. (Eriarvoisuus 2019.) Länsimaalainen poliittinen ajatus on, että elämässä pärjääminen on pitkälti kiinni ihmisen kyvyistä ja motivaatiosta eikä esimerkiksi huono-osaisuuden ylisukupolvisuutta tunnisteta (Mattila 2018). Huono-osaisuuden ylisukupolvisuudella tarkoitetaan vanhempien hyvinvoinnin ongelmien siirtymistä perheessä lapsille (Huono-osaisuuden ylisukupolvisuus 2016). Eriarvoisuuden katsotaan kumpuavan yhteiskunnan arvohierarkiasta, jossa ihmiset jaotellaan erilaisiin luokkiin muun muassa koulutuksen, tulojen ja elämäntyylin mukaan. Nämä edellä mainitut luokat ovat kuitenkin osa ihmisten erilaisuutta, eikä niitä vielä katsota eriarvoisuudeksi. Eriarvoisuus on ihmisryhmien välille keinotekoisesti rakennettu arvojärjestys, joka loukkaa ja hankaloittaa huonommassa asemassa olevan ihmisen elämää. (Ahonen 2016.) Koska eriarvoisuudella on selkeät vaikutukset terveyseroihin, voidaan eriarvoisuutta purkamalla kaventaa näitä terveyseroja. Eriarvoisuus näkyy esimerkiksi koulutuksessa, tulonjaossa, elinoloissa sekä palveluiden saatavuudessa ja laadussa. (Eriarvoisuus 2019.)

Koko väestölle suunnattujen palveluiden lisäksi Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) listaa sivuillaan keinoiksi kaventaa eriarvoisuutta muun muassa kohdennetut palvelut, eriarvoisuutta vähentävät järjestelmät, yhteistyön ja toimivat rakenteet. Kohdennetut palvelut täydentävät koko väestölle suunnattuja palveluita tarjoamalla tukitoimia tuen tar-

peen mukaisesti. Eriarvoisuutta vähentävillä järjestelmillä tarkoitetaan esimerkiksi neuvolaa ja kouluterveydenhuoltoa, joissa ensisijaisena keinona on varhainen puuttuminen. Jotta yhteistyö voisi toimia ehkäisevänä keinona, on eri hallinnonalojen ja toimijoiden välillä tapahduttava pitkäjänteistä yhteistyötä. Eriarvoisuuden kaventaminen on saatava pysyväksi osaksi hallinnon ja käytännön toimintaa. Edellä mainituista listatuista keinoista toimivat rakenteet ovat hyvinvointi- ja terveyserojen tunnistamisen edellytys. (Keinot n.d.)

THL:n listaamia keinoja on mahdollista löytää myös järjestöjen toiminnasta. Ennaltaehkäisevä lastensuojelutyö ja leiritoiminta ovat koko asiakasryhmälle suunnattuja palveluita eriarvoisuuden vähentämiseksi. Kohdennetut palvelut voidaan rinnastaa avustuksiin ja leirimaksun alennuksiin, joita jokainen asiakas voi halutessaan leirille ilmoittautuessa hakea ja hyötyä niistä leirimaksun yhteydessä. Avustuksia ja leirimaksun alennuksia voi hakea muun muassa sosiaalisin, terveydellisin ja taloudellisin perustein, ja näin mahdollistetaan lapsen osallistuminen leireille perheiden erilaisista tilanteista huolimatta. Leirikesän järjestämä leiritoiminta on avointa kaikille ja se nähdään eriarvoisuutta ehkäisevänä järjestelmänä. Avoimuus toiminnassa näkyy esimerkiksi mahdollisuutena osallistua leirille sukupuolesta, kulttuurista tai uskonnollisesta vakaumuksesta huolimatta. Leiritoimintaa markkinoidaan avoimesti, eikä sitä täten ole suunnattu millekään tietylle ihmisryhmälle. Ainoa annettu rajoittava tekijä leirille osallistumiselle on lapsen ikä. Leirikesä tekee tiivistä yhteistyötä erilaisten nuorisojärjestöjen, muiden lomatoimijoiden sekä kaupungin ja kuntien sosiaalitoimen kanssa. Tämä tiivis yhteistyö on selkeästi eriarvoisuutta vähentävä tekijä, ja esimerkiksi sosiaalitoimen kautta leirille osallistuu useita leiriläisiä kesän aikana. Leiripaikka voi olla esimerkiksi tarpeen perheessä tapahtuvan kriisin tai akuutin tilanteen vuoksi. Sosioekonomisia terveyseroja kaventavia rakenteita ovat esimerkiksi yksilön ohjaaminen tekemään terveyttä edistäviä valintoja. Leirimailmassa tällaisia terveyttä edistäviä valintoja voivat olla esimerkiksi uusien ystävyys-suhteiden luominen ja sitä kautta lapsen sosiaalinen kehitys ja toimiminen ryhmässä.

6 Mahdollisuuksien tasa-arvo

Mahdollisuuksien tasa-arvolla tarkoitetaan sitä, että kaikilla ihmisillä on samat edellytykset taloudelliseen menestymiseen. Sen mukaan taloudellinen menestyminen on kiinni kyvyistä ja kovasta työstä, eikä esimerkiksi perimästä. Jokaisella samat taidot omaavalla ihmisellä on samat mahdollisuudet menestykseen. Tämän takia mahdollisuuksien tasa-

arvo pitää sisällään ajatuksen, että huonomminkin toimeentulevan perheen lapsi voi rikastua aikuisena. (Rabe 2001: 82.)

Leiritoiminnan kehittämisessä keskeisenä tavoitteena on tarjota monipuolista toimintaa erilaisille perheille. Toiminta on avointa ja leiritoiminnan halutaan olevan jokaisen lapsen saavutettavissa. Tästä näkökulmasta onkin syytä pohtia, toteutuuko toiminnassa todellinen mahdollisuuksien tasa-arvo ja voidaanko toiminnan kehittämisellä parantaa monenlaisten lasten ja perheiden mahdollisuuksia osallistua toimintaan. Mahdollisuuksien tasa-arvon näkökulmasta leiritoimintaa tarkastellaan erityisesti talouden näkökulmasta ja siitä, miten perheiden erilaiset tuloluokat vaikuttavat lasten mahdollisuuksiin osallistua leiritoimintaan. Pelastakaa Lapset ry toteutti vuonna 2015 Lapsen ääni –kyselyn, jossa perehdyttiin lapsen arkeen liittyviin asioihin. Kyselyn teemana olivat lapsen omat kokemukset köyhyydestä ja niiden vaikutuksista lapsen arkeen. Kyselyssä nousi esiin, että lähes 40% vastanneista vähävaraisten perheiden lapsista kertoo jääneensä perheen tiukan taloudellisen tilanteen vuoksi pois esimerkiksi koulun järjestämiltä luokkaretkiltä. Lapset joutuvat luopumaan harrastuksistaan, eivät pääse matkustamaan tai saattavat tulla kiusatuksi perheen taloudellisen tilanteen vuoksi. Kyselyn perusteella Pelastakaa Lapset ry pitää erityisen huolestuttavana heikon taloustilanteen vaikutusta lasten sosiaalisiin suhteisiin. Heikko taloudellinen tilanne saattaa aiheuttaa lapselle syrjimyksen kokemuksia, jolla on pitkäkestoiset vaikutukset lapsen terveen itsetunnon kehittymiseen ja kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Kouluiässä lapsen itsetunnon kehittyminen on erityisen kriittisessä vaiheessa ja syrjimyksen kokemuksilla on siihen vakavia vaikutuksia. Lasten kokemaa köyhyyttä käsiteltäessä on tärkeää muistaa lapsen oikeus olla lapsi sekä se, että jokaisen lapsen arkeen kuuluu leikki ja huoleton vapaa-aika. Köyhyydellä on laaja-alainen vaikutus lapsen koko elämään, ja se vaikuttaa lapsen vapaa-aikaan, kuten harrastamiseen ja kaverisuhteisiin, sekä lapsen käsitykseen itsestään suhteessa muihin. Heikot mahdollisuudet monipuoliseen vapaa-aikaan sekä harrastuksista syrjäytyminen ovat riskinä vähävaraisten perheiden lapsilla. Pienituloisissa perheissä huoltajien vastuu lapsen mahdollisuuksiin harrastaa ja tehdä hänelle mieluisia asioita on suurempi. Taloudellisella tilanteella on myös suora yhteys eriarvoisuuden ylisukupolvisuuteen, ja esimerkiksi harrastukset toimivat suuressa roolissa lapsen taitojen ja hyvinvoinnin kehittäjinä. Jos näihin ei ole yhtäläisiä mahdollisuuksia, on myös hyvin vähän keinoja päästä aikuisena pois köyhyydestä. (Entten tentten pelistä pois! 2015.) Mahdollisuuksien tasa-arvo ei toteudu, jos jo lapsuudessa köyhyys sulkee pois mahdollisuuden harrastaa, kokea kehittäviä sosiaalisia suhteita ja kasvattaa tervettä itsetuntoa.

Mahdollisuuksien tasa-arvon yhteydessä puhutaan usein myös meritokratiasta, joka myötäilee mahdollisuuksien tasa-arvoa. Sillä tarkoitetaan esimerkiksi hallintoa, jossa yksilöiden yleneminen tapahtuu ansioiden takia. Mahdollisuuksien tasa-arvossa ainoastaan edellytetään, että jokaisella yksilöllä pitäisi olla samanlaiset mahdollisuudet kilpailla taloudellisista voimavaroista. Yhteiskunnassa saatavilla olevat resurssit pitäisi olla jaettu sillä tavoin, että kaikki voivat saavuttaa ne yhtä helposti, eikä esimerkiksi mikään laillinen este olisi kenenkään tiellä. (Rabe 2001: 82–83.) Rabe (2001) pohtii kirjassaan, miten tällainen täydellinen resurssien jakaminen jokaiselle ihmiselle todellisuudessa edes onnistuisi. Resurssien rajallisuuden vuoksi lopputulema olisi se, ettei kukaan saisi mitään, sillä kaikille ei voida mahdollistaa esimerkiksi samaa asumistukea tai ruoka-apua kuukausittain. Ihmisillä on erilaisia mieltymyksiä ja tavoitteita, ja tästä syystä resursseja ei pystyttäisi järkevästi jakamaan kaikille. (Rabe 2001: 83.) Päiväleirien toiminta-avustukset on jaettu tasaisesti, ja niiden avulla leirien hintaa on pystytty laskemaan. Näin ollen jokainen leiriläinen pääsee hyötymään toiminta-avustuksista perheen taloudellisesta tilanteesta riippumatta. Sen sijaan tarveharkintaisessa avustuksessa järjestävä taho arvioi perheen tarpeen saada avustusta, ja arviointi tehdään sosiaalisten, terveydellisten ja taloudellisten tekijöiden kautta. Jos leiriavustusten jakautumista tarkastellaan täysin mustavalkoisesti, ei mahdollisuuksien tasa-arvo tarveharkintaisten avustusten kohdalla toteudu. Tällöin kaikille ei mahdollisteta samaa avustussummaa. On todettu, että tarveharkintaisessa avustuksessa myönnettävä summa on suurempi, ja tällöin oikein suunnattuna sen hyöty on realistisesti suurempi. Yleisissä toiminta-avustuksissa mahdollisuuksien tasa-arvo toteutuu ja kaikki hyötyvät siitä suoraan leirien hinnoissa. Jaettuna tasaisesti summa kuitenkin on suhteellisen pieni yksittäistä leiriläistä kohden.

Martha Nussbaumin toimintavalmiuksien teoria mukailee mahdollisuuksien tasa-arvon ajatusta siitä, että yhteiskunta on vastuussa jäseniensä hyvän elämän toteutumisesta, ja siitä, että se tarjoaa ihmisille mahdollisuudet ja valmiudet hyvään elämään ja itsensä toteuttamiseen. Nussbaumin teoriassa pohditaan tarpeeksi hyvää elämää ja sitä, mitä siihen vaaditaan, kun taas mahdollisuuksien tasa-arvossa yhteiskunnan tulisi tarjota kaikille jäsenilleen samat resurssit, tilanteeseen katsomatta.

7 Osallisuus

Tässä opinnäytetyössä käsittelemme osallisuutta ensisijaisesti yhteiskunnan näkökulmasta, sekä kokemusta osallisuudesta yhteiskunnan jäsenenä. Tässä yhteydessä osallisuudella tarkoitetaan yhdenvertaista mahdollisuutta hyvinvointivaltion peruspilareihin,

joita ovat muun muassa koulutus, työ, perustoimeentulo, hyvinvointi ja sosiaalinen verkosto. Demokraattisessa yhteiskunnassa osallisuus ilmenee kansalaisen mahdollisuutena vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ja yhteiskunnan muutoksiin. Yhteiskunnallisen osallisuuden taso voi vaihdella yksilön oman elämäntilanteen ja voimavarojen mukaan. Osallisuuden kokemukset voivat toimia yksilölle myös suojaavina tekijöinä syrjäytymistä vastaan. (Osallisuus 2019.)

Opinnäytetyön yhteydessä toteutetussa kyselytutkimuksessa pyrimme osallistamaan juuri niitä yksilöitä, joiden elämäntilanteeseen kehittämistyö ja Leirikesän toiminta kohdistuu. Halusimme ottaa opinnäytetyössä asiakkaiden osallisuuden osaksi Leirikesän kehittämistyötä. Asiakkaiden osallistaminen toimi myös opinnäytetyömme kautta kehittämistyön ohjenuorana, jotta palvelun kehittämisessä ulkopuolelle ei jää esimerkiksi taloudellisesti heikommassa asemassa oleva asiakas tai perhe.

Osallisuudessa yhdistyy useita eri teorioita selittämään ihmisen toimintaa eri näkökulmista ja sitä, miten hyvän elämän lähtökohdat pystytään mahdollistamaan kaikille. Osallisuutta voidaan pitää toiminnan, palveluiden ja politiikan ohjenuorana, jotta yhteiskunta pystyy turvaamaan erityisesti sen huono-osaisten yksilöiden mahdollisuuden hyvinvointiin ja sen osa-alueisiin. (Isola ym. 2017: 9.) Osallisuuden edistäminen nähdään yhtenä tärkeänä keinona vähentää eriarvoisuutta ja se onkin nostettu Suomen hallituksen ja Euroopan unionin tavoitteeksi ja keinoksi muun muassa syrjäytymisen ehkäisyyn. Osallisuus mielletään usein yleiskielessä ihmisen tunteena kuulua osaksi jotain yhteisöä, esimerkiksi koulun, työn tai harrastustoiminnan yhteydessä. (Osallisuus 2019.)

Raivion ja Karjalaisen (2013) Osallisuus ei ole keino tai väline, palvelut ovat! -julkaisussa käsitellään osallisuuden käsitteitä uudesta näkökulmasta Erik Allardtin hyvinvoinnin osatekijöiden pohjalta. Julkaisussa osallisuuden kolme ulottuvuutta ovat having, acting ja belonging. Käsitteiden välillä ei ole suurta eroa ja merkittävin eroavaisuus löytyy rinnakkain asetettujen käsitteiden "loving" ja "acting" välillä. Allardtin käyttämä käsite "loving" viittaa ihmisen osallisuuden kokemukseen ja tarpeeseen kuulua yhteisöön, kun taas Raivion ja Karjalaisen käyttämä "acting" viittaa nimensä mukaisesti osallisuuden toiminnalliseen puoleen eli toimijuuteen. Opinnäytetyömme näkökulmasta Raivion ja Karjalaisen kolme osallisuuden ulottuvuutta kuvaa hyvin Leirikesän kehittämistyön kärkeä ja kolmea tärkeää teemaa. Kyselytutkimuksessa asiakkaan taloudellinen osallisuus ja toimeentulo (having) nousee esiin asiakkaiden mahdollisuudessa arvioida leirien hintaa. Toimijuus (acting) nousee esiin asiakkaiden mahdollisuutena osallistua toiminnan kehittämiseen ja

tulevien leirimuotojen suunnitteluun. Yhteisöllinen osallisuus (belonging) tulee esiin Leirikesän asiakkuutena ja kiinnostuksena toimintaa kohtaan. (Raivio – Karjalainen 2013.)

7.1 Asiakasosallisuus

Opinnäytetyöhömme kuuluvan kyselyn keskeisenä pohjana toimi asiakasosallisuus. Asiakasosallisuudella tarkoitetaan asiakaskunnan – sekä todellisten että potentiaalisten asiakkaiden – mahdollisuutta osallistua ja vaikuttaa palvelun kehittämiseen ja arviointiin. (Asukas- ja asiakasosallisuus 2019.) Tässä opinnäytetyössä asiakaskuntaan kuului niin vanhoja Leirikesän asiakkaita kuin myös potentiaalisia asiakkaita. Asiakkaaksi rajataan tässä kohtaa huoltajat, joiden huollettavat kuuluvat leiriläisen ikäluokkaan eli 7–12-vuotiaisiin. Asiakkaiden osallistaminen kehittämistyöhön parantaa palveluntarjoajan mahdollisuutta tuottaa ja tarjota asiakkaiden tarpeita vastaavia palveluita sekä varmistaa asiakaslähtöisyys (Asukas- ja asiakasosallisuus 2019). Osallisuuteen voidaan liittää erilaisia termejä, jotka voidaan ymmärtää ja painottaa eri tavoin. Niillä pyritään määrittelemään osallisuuden kokemus, ja se mihin ja miten osallisuus on suunnattu. Asiakasosallisuus voidaan ymmärtää joko asiakkaan osallisuutena tai osallistumisena, ja näiden käsitteiden välillä asiakkaan rooli vaihtelee. (Leemann – Hämäläinen 2015.) Asiakkaan osallisuutta voidaan pitää näistä kahdesta laajempänä käsitteenä, koska osallisuudessa asiakas pääsee itse vaikuttamaan muun muassa palvelun suunnitteluun, kun taas osallistumisessa asiakas on vain palvelun kohde (Laitila 2018).

8 Tutkimusongelma

Opinnäytetyöhömme kuuluneessa kyselytutkimuksessa tarkoituksena oli selvittää, mitä perheet ovat valmiita maksamaan päiväleireistä, ja mitkä asiat ovat merkittävimpiä tekijöitä leirejä valitessa. Kyselytutkimuksen tarve nousi Leirikesä ry:n kehittämistyöstä, joka toteutettiin tarpeesta kasvattaa toimintaa ja tavoittaa yhä suurempi joukko asiakkaita. Kehittämistyössä haluttiin ottaa huomioon yhdistyksen toimintavarmuus ja rakentaa sellaisia leirimalleja, joiden toiminta ei ole riippuvaista yksittäisestä ulkopuolisesta kumppanista tai avustuksesta. Kehittämistyössä vaihtoehtoisia toimintamuotoja ja leirien uutta hinnoittelua suunniteltaessa haluttiin ottaa mukaan päiväleirien asiakasryhmä. Tähän tarpeeseen opinnäytetyömme pyrki vastaamaan, ja tavoitteenamme oli osallistaa van-

hoja ja uusia potentiaalisia asiakkaita toiminnan kehittämisessä. Asiakkaiden osallistaminen oli erityisen tärkeää, jotta esimerkiksi leirien hinnan muuttuessa kukaan ei jäisi toiminnan ulkopuolelle.

Tutkimuskysymyksiksi muodostuivat seuraavat:

- Mitä asiakkaat ovat valmiita maksamaan eri leirimalleista?
- Mitkä tekijät ovat tärkeimpiä leiriä valitessa?
- Minkälaiselle leirimallille olisi tulevaisuudessa kysyntää?

Näihin kysymyksiin pyrimme kyselylomakkeellamme saamaan vastauksia.

Opinnäytetyöhömmme kuuluvalla kyselytutkimuksella oli Leirikesä ry:n toiminnan kehittämisen kannalta käytännöllinen merkitys. Toiminnan kehittämisessä oli tärkeää ottaa yhteiskunnallinen näkökulma huomioon, jotta avointa ja ennaltaehkäisevää lastensuojelutyötä suunniteltaessa moninaiset perheet pystyttiin huomioimaan kokonaisvaltaisesti. Jokaisella lapsella on oikeus lepoon, leikkiin ja erilaiseen viriketoimintaan. Harrastukset ja vapaa-ajan toiminta ovatkin keskeinen osa lasten ja nuorten vapaa-aikaa, ja ne mahdollistavat sosiaalisen vuorovaikutuksen, yksilön itseilmaisun sekä monipuolisen tekemisen. Opinnäytetyön teoriapohjassa halusimme tuoda esille muun muassa vapaa-ajan merkityksen, sekä sen lapselle kasvun ja kehityksen kannalta tärkeät elementit. Näitä näkökulmia halusimme korostaa siksi, että jokaisella lapsella, perheen taloudellisesta tilanteesta huolimatta, tulisi olla yhtäläiset mahdollisuudet mielekkäisiin harrastus- ja lomatoimintoihin. (Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien sopimus 1991.) Sen lisäksi teoriapohjassamme halusimme korostaa eriarvoisuuden näkyvyyttä yhteiskunnassa, sekä keinoja kaventaa sitä. Eriarvoisuutta kaventavina keinoina nähdään muun muassa kohdennetut palvelut ja toimivat rakenteet. Ensisijaisena keinona korostuu esimerkiksi varhainen puuttuminen, joka on järjestöpuolella käytetty menetelmä ennaltaehkäisevässä työssä. (Keinot n.d.) Leirikesän toiminnassa eriarvoisuutta kaventavia keinoja ovat muun muassa avustukset, jotka kohdennetaan leirimaksuihin, sekä leirien avoimuus. Leirien hinnoittelua käsiteltäessä on hyvä pohtia myös toteutuvaa mahdollisuuksien tasa-arvoa sekä sosioekonomisen aseman vaikutuksia ihmisen kehitykseen ja kasvuun jo lapsuusiässä. Mahdollisuuksien tasa-arvo voi toteutua vain, jos lapsella on mahdollisuus kokea kehittäviä sosiaalisia suhteita, osallistua vapaa-ajan toimintaan, ja näin kasvattaa tervettä itsetuntoa (Entten tentten pelistä pois! 2015).

Teoriapohjamme tukee opinnäytetyömme tutkimuskysymyksiä ja korostaa opinnäytetyön aiheen tärkeyttä. Eriarvoisuuden kaventaminen ja mahdollisuuksien tasa-arvon toteutuminen ovat tärkeitä kärkeä lapsiperheille erilaista toimintaa luotaessa ja kehitettäessä. Tutkimuskysymyksissä nousi selkeästi esille teemana raha, jotta eriarvoisuus ei toteutuisi hintojen kautta, vaan saisimme tietää perheiden todellisen maksukyvyyn. Lisäksi haluttiin selvittää, miten asiakkaat arvottavat toiminnan rahallisesti.

9 Kyselytutkimus päiväleirien hinnoittelusta

Opinnäytetyömme toteutettiin kyselytutkimuksena Leirikesä ry:n toimeksiannosta. Tavoitteenamme oli antaa kuluttajille eli lapsiperheille mahdollisuus vaikuttaa päiväleiritoiminnan kehittämiseen ja tulevaisuuden leirimaksujen suuruuteen. Opinnäytetyömme tehtiin osana päiväleiritoiminnan kehittämistyötä ja kehittämistyön tavoitteet toimivat myös opinnäytetyömme pohjana. Tarkoituksenamme oli kerätä materiaali, jonka avulla leiritoiminta voidaan kehittää niin, että se palvelee monipuolisesti erilaisia lapsia ja perheitä ja on myös pienituloisten perheiden saavutettavissa. Kyselyn avulla oli tarkoitus selvittää, kuinka paljon perheet ja huoltajat ovat valmiita maksamaan lomatoiminnasta ja päiväleireistä. Tavoitteena oli tutkia, miten huoltajat arvioivat eri sisältöisten leirien hintaa ja minkälainen leirimuoto vaikuttaa huoltajasta kiinnostavimmalta. Kyselyllä haluttiin selvittää myös, mikä vaikuttaa huoltajien ostopäätökseen eniten; hinta, kesto vai sisältö.

Kyselyssä kuvasimme kolmea erilaista leirimuotoa, joissa leirin kesto ja sisältö – kuten leirin teema, ohjelma, oheistuotteet ja mahdollinen ruokailu – vaihtelivat. Huoltajan tehtävänä oli hinnoitella erilaiset leirimuodot oman arvionsa mukaan ja valita niistä kiinnostavin vaihtoehto. Lisäksi kysyimme, mikä leirin kiinnostavuuteen vaikutti eniten ja mikä olisi leirin hyvä kesto arkipäivinä sekä tunteina per päivä.

9.1 Kohderyhmä

Kohderyhmäksi rajasimme 7–12-vuotiaiden lasten perheet ja heidän huoltajansa. Tutkimuksen kohderyhmä määräytyi päiväleirien asiakasryhmän mukaan, ja tavoitteemme oli saada osallistettua mahdollisten leiriläisten huoltajia. Kävimme tutkimuksemme kohderyhmää läpi yhdessä työelämäkumppani Leirikesän kanssa. Kyselyn tarkoituksena oli tavoittaa uusia potentiaalisia asiakkaita ja vanhoja asiakkaita. Tavoitteena oli, että kahdelle kolmesta vastaajasta Leirikesän toiminta ei ollut ennestään tuttua. Näin meillä oli

mahdollisuus saada uutta näkökulmaa leirien hinnoitteluun ja samalla arvioida hintojen vaikutusta uusien asiakkaiden ostopäätökseen. Lomakkeessa kysyttiin, onko Leirikesän toiminta vastaajalle ennestään tuttua. Halusimme löytää kyselyyn vastaajia ympäri pääkaupunkiseutua ja eri kaupungeista ja kaupunginosista. Päätimme yrittää levittää kyselytutkimusta koulujen kautta 1.-3. luokkalaisten, eli 7–10-vuotiaiden, koululaisten huoltajille. Asetimme tavoitteeksi löytää vastaajia Helsingistä, Vantaalta ja Espoosta ja lähettää kyselyä koulujen kautta useamman luokan oppilaiden huoltajille. Tavoitteemme oli saada kyselylle noin 150–200 vastausta. Viestimme kouluille sähköpostitse, jossa tarjosimme heille valmiin saatekirjeen kyselytutkimukselle sekä linkin kyselylomakkeeseen. Valitettavasti yhteydenottomme ei tuottaneet tulosta ja useampi koulu jätti vastaamatta tai kieltäytyi välittämästä sähköpostia. Perusteena oli muun muassa kieltäytyminen kaikista mainosviestien välittämisestä huoltajille sekä viestinnän tapahtuminen nykyään Wilma-järjestelmän kautta. Wilma on oppilaitosten käyttämä hallinto-ohjelma, jonka kautta opettajat viestivät huoltajille ja oppilaille (Mikä Wilma on? n.d.). Wilmassa viestit lähetetään valmiin pohjan kautta ja vastauksien perusteella viestimme välittäminen pohjan kautta oli haastavaa. Lopulta saimme välitettyä viestin yhden koulun kautta ala-asteen koululaisten huoltajille. Päätimme markkinoida kyselyä sosiaalisen median kautta sekä julkaisimme kyselylomakkeen Leirikesän verkkosivuilla. Jaoimme kyselyä Leirikesän omien sosiaalisten medioiden kautta Facebookissa ja Instagramissa sekä lisäsimme ilmoitusta Facebookissa erilaisiin ryhmiin, kuten alueellisiin vanhempainryhmiin tai lapsiperheiden infokanaville. Kyselyn houkuttelevuutta lisätäksemme arvoimme vastaajien kesken Leirikesän kautta neljä kappaletta Linnanmäen lahjakortteja. Halutessaan kyselyyn vastanneet saivat jättää erikseen yhteystietonsa ja lahjakortit arvottiin vastaajien kesken lomakkeen sulkeutumisen jälkeen.

Uskomme, että vastaajien joukko on ollut suhteellisen monipuolinen osuus kohdejoukkoa, sillä jaoimme kyselyä eri asuinalueiden sosiaalisen median ryhmissä. Pyrimme löytämään ryhmiä erilaisilta asuinseuduilta, jotta vastaajat eivät edustaisi vain tietynlaista osaa kohdejoukosta esimerkiksi tulotasonsa puolesta. Tiedostamme kuitenkin, että koska kyselyä jaettiin pelkästään sähköisesti ja pääsääntöisesti sosiaalisen median kautta, vastaajien ulkopuolelle jäivät sellaiset mahdolliset vastaajat, jotka eivät käytä sosiaalista mediaa tai tietokonetta. Kohdejoukon ulkopuolelle on saattanut myös rajautua mahdollisia vastaajia, jotka eivät kielitaitonsa puolesta ole kyenneet vastaamaan. Myös sellaiset henkilöt, jotka eivät koe kiinnostusta tai samaistumisen tunnetta leiritoimintaa kohtaan, ovat saattaneet jättää vastaamatta, vaikka lomake olisikin tavoittanut heidät.

9.2 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyöhömmme kuuluva kyselytutkimus oli kvantitatiivinen tutkimus, sillä aineistonkeruumenetelmänämme toimi strukturoitu kyselylomake. Kyselylomakkeen kysymykset eivät anna mahdollisuuksia laadulliselle eli kvalitatiiviselle tutkimukselle, vaan vastaukset rajoittuvat enemmän kvantitatiivisen tutkimuksen kategoriaan. Kvantitatiivinen tutkimus vastaa usein kysymyksiin: Mikä? Paljonko? Missä? Miksi? Kuinka usein? Edellä mainitut kysymykset toimivat kyselylomakkeemme taustana. Kyselylomakkeemme sisälsi valmiita vastausvaihtoehtoja, mutta myös muutamia avoimia kysymyksiä, joissa pyysimme esimerkiksi perusteluja vastauksille. (Heikkilä 2014a.) Valitsimme kvantitatiivisen tutkimusmenetelmän, koska halusimme saada numeerisia vastauksia siihen, miten leirikesän päiväleirien hinnoittelua ja sisältöä on mahdollista muuttaa ja mitä toiveita asiakkailta nousee. Kvantitatiivinen tutkimus tuottaa enemmän kehittämistyön kannalta tarvittavaa tietoa, sillä kvalitatiivisen tutkimuksen kysymykset ovat laajempia ja vaativat vastaajalta enemmän aikaa. Kvantitatiivisen kyselytutkimuksen kysymykset on helpompi luokitella ja siten myös kaavioiden ja muiden tuloksia kuvaavien taulukoiden tekeminen on selkeämpää. (Heikkilä 2014a.) Päiväleirien hinnoittelu ja summat olivat tärkeä osa tätä opinnäytetyötä, ja siksi niiden selvittämistä varten tehdyn kyselytutkimuksen vastaukset oli tärkeää olla luokiteltavissa. Avoimella vastauksella vastaaja antaa useimmiten laaja-alaisemman vastauksen kuvaamaan omaa kokemustaan. Tällaisia vastauksia on huomattavasti haastavampaa luokitella ja täten tuottaa tavoitteiden mukaista informaatiota. Avoimella vastauksella annetaan vastaajalle mahdollisuus hinnoitella leirimallit esimerkiksi ”sopivan hintaisiksi”. Tämän takia pyysimme vastauksia kokonaisina euromäärinä. Kyselytutkimuksemme oli otantatutkimus, sillä tutkimme vain osan perusjoukosta. Perusjoukkomme, kaikkien alakouluikäisten lasten vanhemmat, oli liian suuri kokonaistutkimuksen suorittamiseen.

9.3 Kyselylomake

Toteutimme kyselyn kyselylomakkeella, jonka kokosimme Leirikesä ry:n nettisivuille. Kyselylomake koostui seitsemästä kysymyksestä ja havainnollistavasta kuvataulukosta (ks. Kuvio 1). Lomake luotiin Leirikesän nettisivuille käyttäen sivuston valmista pohjaa. Kyselylomakkeen alussa avasimme hieman kyselyn taustaa ja käyttötarkoitusta ja kerroimme kyselyn olevan osa opinnäytetyötä. Kyselylomakkeessa esittelimme vastaajille

kolme erilaista leirimuotoa ja pyysimme vastaajia arvioimaan leirimuotojen hinnan vastaajan oman arvion mukaan perustuen leirin sisältöön ja keston. Leirimuodot erosivat toisistaan sisällön, keston, ruokailumahdollisuuden ja oheistuotteiden osalta.

Kokosimme kyselyyn leirien eroja havainnollistavan kuvan, jossa tuimme tekstiämme havainnollistavien kuvien avulla. Pyrimme ottamaan kyselyssä huomioon erilaiset perheet ja esimerkiksi huoltajat, joiden äidinkieli ei ole suomi. Halusimme välttää lomakkeessa runsasta määrää tekstiä, ja pystyimme kuvien avulla havainnollistamaan selkeästi leirimuotojen erot. Taulukossa vasemmalla listataan leirin sisältöön ja palveluihin liittyviä tekijöitä ja oikealla puolella pystysuunnassa on esiteltyä leirimallit 1-3.

		Leirimalli 1 toimintaa klo 9-16	Leirimalli 2 toimintaa klo 9-16	Leirimalli 3 toimintaa klo 9-16
	Leirillä on koulutettu Leirikesän henkilökunta	✓	✓	✓
	Lapset ovat vakuutettuja tapaturmien varalta	✓	✓	✓
	Leirillä ohjelmassa on leikkejä ja pelejä, uuden oppimista ja tutustumista uusiin kavereihin	✓	✓	✗
	Leirillä tehdään retki esimerkiksi Suomenlinnaan tai kotieläinpuistoon	✓	✓	✗
	Leirimaksu kattaa kaiken ohjelman eikä leiriläisen tarvitse huolehtia esimerkiksi bussilipuista tai sisäänpääsymaksuista	✓	✓	✓
	Leirillä lapselle tarjotaan lounas, jonka lapset valmistavat itse trangialla, sekä välipala	✓	✗	✓
	Lapsilla mukana ovat eväät ja leirillä on aikataulutettu evästauko	✗	✓	✗
	Leirillä ohjelma painottuu leirin teeman mukaan, esimerkiksi jalkapallo, sirkus, purjehdus. Leirillä ohjelmasta vastaa osaava ammattilainen ja leiri tarjoaa lapselle alkeet uudesta taidosta tai lajista.	✗	✗	✓
	Leiriläinen saa leirin alkaessa oman leiripaidan sekä -huivin	✓	✗	✓

Kuvio 1. Taulukko leirimalleista.

Taulukossa nostetaan esiin neljä teemaa, jotka ovat vahvasti osa Leirikesän päiväleirituotetta. Teemoja ovat turvallisuus, ohjelma, ruoka ja oheistuotteet. Turvallisuudesta halusimme nostaa esiin vakuutukset ja koulutetun henkilökunnan. Tämä teema yhdisti kaikki leirimuotoja, koska se on Leirikesän toiminnan pohja. Leirin oheistuotteita ovat

päiväleireillä leiripaita ja -huivi. Leirimalleista toisessa oheistuotteet eivät kuuluneet leirin hintaan. Ohjelma ja sisältö vaihtelivat kaikissa leirimuodoissa, ja tällä pyrimme tekemään selkeitä eroja leirimallien välillä. Päiväleirien peruskonseptiin kuuluu yhdessä tekeminen, leikit ja pelit sekä ainakin yksi päiväretki. Teemoittelussa uudet kaverit, leikit ja retki, esimerkiksi Suomenlinnaan tai kotieläinpuistoon, kuuluivat osaksi leirimuotoja 1 ja 2. Ohjelmassa kuitenkin leirimalli 3 poikkesi totutusta ja halusimme nostaa leirimalli 3:n uudenaikaisena konseptina osaksi kyselyä. Leirimallissa 3 leiri koostuu painotetun teeman mukaan, kuten esimerkiksi urheilulajin, taiteen tai liikunnan. Kaikki nämä kolme leirimalliehdotusta nousivat esiin Leirikesän toiveista ja tulevaisuuden mahdollisista leirimalli-ideoista. Kolmen erilaisen leirimallin avulla pyrimme myös luomaan vastaajalle selkeästi erilaisia vertailukohtia, jotta leirien hinnoittelu ja arvottaminen olisi helpompaa ja leirimallien väliset erot näyttäytyisivät selkeinä.

9.4 Kysymykset

Kyselyssä oli seitsemän (7) kohtaa, joista ensimmäinen käsitteli päiväleirien leirimallien hinnoittelua.

1. Mitä olisit valmis maksamaan näistä leirimalleista?

Kysymyksessä vastaajaa pyydettiin arvioimaan kolmen eri leirimallin hinta. Päiväleirien hinnoittelu oli opinnäytetyömme yksi pääaiheista. Ennen kysymystä lomakkeessa esiteltiin kolme erilaista leirimallia (ks. kuvio 1), jonka jälkeen vastaajalla oli mahdollisuus vapaasti itse määrittellä leirimallien hinnat euroissa. Vastausvaihtoehdot olivat avoimia, sillä emme halunneet ohjata vastauksia asettamalla niille vastausvaihtoehtoja tai suuntaa antavia euromääriä. Tässä mallissa vastaaja, jolla ei ollut ennakkokäsitystä tai -tietoa Leirikesästä tai leiritoiminnasta, arvioi hinnan pääsääntöisesti omien kulutustottumustensa mukaan. Tällaisella vastaajalla ei oletettavasti ollut tietoa leirien tämänhetkisestä hinnasta.

2. Mille näistä esimerkkileireistä ilmoittaisit oman lapsesi? Miksi?

Kysymyksellä pyrimme saamaan tietoa siitä, mikä leirimalleista kiinnostaisi eniten ja mistä syistä. Leirimalleissa pyrimme esittelemään selkeästi kolme erilaista leiriä, jotta olisi ennakkotietoa siitä, kiinnostavatko esimerkiksi tulevaisuudessa teemaleirit kuluttajia. Leirimalleista ensimmäinen mukaili tämänhetkistä päiväleirien runkoa. Leirimallit

kaksi ja kolme olivat mahdollisia uusia tuotteita. Tarkoituksena oli vastausten perusteella pystyä arvioimaan, mikä leirimalli kiinnosti asiakkaita, joten pyysimme valinnoille myös perusteluita. Olimme erityisesti kiinnostuneita siitä, vaikuttiko leirimallin kiinnostukseen vastaajan arvioima hinta vai sisältö.

3. Montako päivää olisi mielestäsi hyvä kesto leirille? (1–2 päivää, 3–4 päivää, 5 päivää tai enemmän)

Tähän kysymykseen annoimme vastaajalle kolme vastausvaihtoehtoa: 1–2 päivää, 3–4 päivää ja 5 päivää tai enemmän. Kysymyksellä halusimme selvittää vastaajan toiveita ja tarpeita leirin keston liittyen. Tässä kysymyksessä halusimme antaa vastausvaihtoehdot, jotta vastausvaihtelu päivissä ei olisi liian suuri ja antaisi vastaajalle suuntaa-antavan käsityksen siitä, minkä pituisia leirejä Leirikesällä on mahdollisuus järjestää.

4. Entä montako tuntia leirin olisi hyvä kestää?

Tämä kysymys oli avoin, emmekä antaneet siihen valmiita vaihtoehtoja. Päiväleireillä leiripäivän kesto on käytännössä helposti muokattavissa, joten olimme kiinnostuneita siitä, mikä on todellinen tarve ja toive leiripäivän kestolle. Emme tässä kysymyksessä halunneet johdatella vastaajaa valmiilla vaihtoehdoilla.

5. Moneltako leirin olisi hyvä alkaa ja päättyä?

Kysymys oli jatkoa edelliselle, ja pyysimme vastaajaa tarkentamaan leiripäivän kestotoiveita asettamalla sille konkreettiset alkamis- ja päättymiskellonajat. Päiväleirien kesto vaihtelee eri leiritoimijoilla melko paljon, ja perheillä on hyvin erilaisia tarpeita leiripäivän kestolle. Kysymyksellä pyrimme selvittämään, mikä oli keskimääräisesti sopiva pituus leiripäivälle. Leirimalleissa päivien sisältämä toiminta oli merkattu alkavaksi kello 9 ja päättyväksi kello 16. Tällä luultavasti ohjasimme hiukan vastauksia.

6. Mitkä seuraavista tekijöistä vaikuttivat leirin valintaan? Valitse kolme (3) merkittävintä. (Leirin sijainti, leirin hinta, leirin ohjelma ja sisältö, leirin alkamis- ja päättymiskellonaika, lapsi haluaa osallistua leirille, tuttava suosittelee toimintaa tai olet kuullut toiminnasta hyvää, lapsen kaverit ovat ilmoittautuneet leirille, etsit leirin kautta lapselle uutta harrastusta)

Kysymyksellä halusimme selvittää, mitkä olivat vastaajan mielestä kolme merkittävintä tekijää lomatoiminnan valinnassa. Koska päiväleirien kehittämistyössä isossa osassa on päiväleirien uudelleenhinnoittelu, halusimme selvittää, kuinka merkittävä asia leirien hinta kuluttajalle oli. Vastausvaihtoehdot pohjautuivat aikaisempien vuosien asiakaspalautteisiin ja sieltä nousseisiin merkittävimpiin tekijöihin leirien valinnassa. Vastausvaihtoehdoilla halusimme rajata vastauksia sellaisiin, joihin toiminnan kehittämisellä voidaan realistisesti vaikuttaa. Kaikki vastausvaihtoehdot olivat esillä myös kolmessa leirimallissa. Tällä kysymyksellä halusimme saada myös vahvistusta kysymyksen kaksi vastaukseen.

7. Onko Leirikesän tai Partiolaisten Päiväleirien toiminta sinulle ennestään tuttua?

(Kyllä/Ei)

Kysymyksellä haluttiin eritellä nykyiset asiakkaat potentiaalisista uusista asiakkaista. Halusimme myös saada tietoa siitä, vaikuttiko toiminnan tunteminen tai vanha asiakkuus leirien hinnoitteluun.

Alun perin tarkoituksena oli kysyä myös vastaajaan kotikaupunkia, sillä tutkimuksessa olisi haluttu vertailla hinnoittelun mahdollisia eroja asuinalueittain. Jätimme kyselytutkimuksesta kuitenkin lopulta pois kysymyksen liittyen asuinalueeseen, sillä epäilimme kyselyn otannan olevan niin pieni, ettei vertailu olisi ollut mahdollinen. Olimme aluksi suunnitelleet kysyvämme vastaajan huollettavan ikää, mutta jätimme sen kyselystä pois. Tutkimuksen saatekirjeessä osoitimme tutkimuksen 7–12-vuotiaiden lasten huoltajille, joka on myös päiväleireille osallistuvien lasten ikähaarukka. Kyselytutkimuksen kysymykset pyrittiin järjestämään loogiseen järjestykseen siten, että vastaaja tutustui ensin leireihin kyselylomakkeessa olleen taulukon kautta. Sen jälkeen vastaaja pystyi muodostamaan jonkinlaisen käsityksen leiritoiminnasta, sekä hinnoittelun avulla arvottamaan leiritoiminnan itselleen. Leiritoiminnan käytäntöön liittyvien kysymysten jälkeen halusimme kysyä vastaajalta tulevaisuuden toiminnan kehittämiseen liittyviä kysymyksiä.

9.5 Eettiset kysymykset

Tutkimuseettiset kysymykset voidaan jakaa kahteen teemaan. Ensimmäisenä teemana voidaan pitää tutkimuksen tiedonhankintaan liittyviä eettisiä kysymyksiä ja sitä, miten hyvin tutkittavien tietosuoja on otettu huomioon. Toisena teemana voidaan pitää tutkijan vastuuta tulosten tulkinnasta ja soveltamisesta. (Saaranen-Kauppinen – Puusniekka

2006a.) Tutkimuksemme tiedonhankinnassa pyrimme käyttämään mahdollisimman eettisiä tapoja, eikä esimerkiksi yhteystietojen jättäminen arvontaa varten aiheuttanut kyselyyn vastanneelle tietosuojariskiä. Yhteystiedot jätettiin erillisen lomakkeen kautta ja niitä ei voitu yhdistää kyselylomakkeen vastauksiin. Kyselyn lähettämisessä käytimme yksinkertaista satunnaisotantaa, jossa listasimme pääkaupunkiseudun alakoulut ja otimme tutkimukseen mukaan satunnaisotannalla 20 koulua. Päätimme, että lähetämme kyselyn 20 kouluun, joka on noin 10% Helsingin, Vantaan ja Espoon alakouluista. Perusteluna otannan koolle oli riittävän suuren, mutta kuitenkin käsiteltävissä olevan aineiston kerääminen. Halusimme ottaa huomioon opinnäytetyön resurssit ja tehtävän tutkimuksen mitataavat. Lähetimme kyselyn ja saatekirjeen koulujen rehtoreille, mutta saimme vain yhdeltä koululta myöntävän vastauksen. Päätimme levittää kyselyä sosiaalisen median ja Leirikesän omien verkkosivujen kautta.

Eettisenä kysymyksenä voidaan tutkimuksen yleistettävyyden kannalta pitää sitä, oliko tutkimukseen valikoitunut joukko liian samanlaisia vastaajia. Tutkimuksessa vastaajien toivottiin olevan 7–12-vuotiaiden lasten huoltajia. Perusteluna rajaukselle oli kuitenkin vastaajien mahdollisuus samaistua Leirikesän toiminnan asiakkaiden asemaan ja antaa mahdollisimman todenmukainen vastaus leirien hinnoittelusta ja esimerkiksi perheen tarpeista leirin kestolle tai sisällölle. Jaoimme ilmoitusta kyselystä Facebookissa erilaisissa lapsiperheille suunnatuissa ryhmissä, Leirikesän sosiaalisissa medioissa sekä omissa sosiaalisissa medioissamme. Useimmat Facebookin lapsiperheille suunnatut ryhmät olivat sidottu tietyn asuinalueen lapsiperheille ja tämän vuoksi tutkimuksessa tietyt asuinalueet saattavat olla erityisen edustettuina. Emme kuitenkaan kysyneet tutkimuksessa vastaajan asuinalueita tai kotipaikkakuntaa, joten emme todellisuudessa tiedä minkälainen joukko kyselyssämme on edustettuina. Pyrimme myös valitsemaan erilaisten asuinalueiden ryhmiä, jotta vastaajajoukko olisi mahdollisimman monipuolinen.

Kyselytutkimus ja viestintä tutkimuksesta tapahtui vain suomenkielellä. Tämä on saattanut rajata vastaajajoukostamme pois ne, joiden äidinkieli ei ole suomi tai suomen kielen ymmärtäminen on heikkoa. Käytimme kuitenkin kyselyssä tukena havainnollistavia kuvia, jotta tutkimuksen vastaaminen ei vaatisi hyvää luetun ymmärtämisen taitoa. Kysymysten muotoiluissa pyrimme käyttämään mahdollisimman selkeää ja yksinkertaista kieltä.

Pyrimme motivoimaan ihmisiä vastaamaan kyselyymme arpomalla vastaajien kesken Linnanmäen lahjakortteja. On aiheellista pohtia, onko vastaajien motiivina osallistua kyselyyn ollut ainoastaan pyrkimys osallistua arvontaan vai vaikuttaa myös Leirikesän toiminnan kehittämiseen. Jos motiivina vastaamiselle on ollut ainoastaan lahjakorttien arvonta, ei vastauksiin ole välttämättä keskitytty tai niitä on saatettu antaa useita lahjakorttien toivossa.

10 Kyselytutkimuksen tulokset

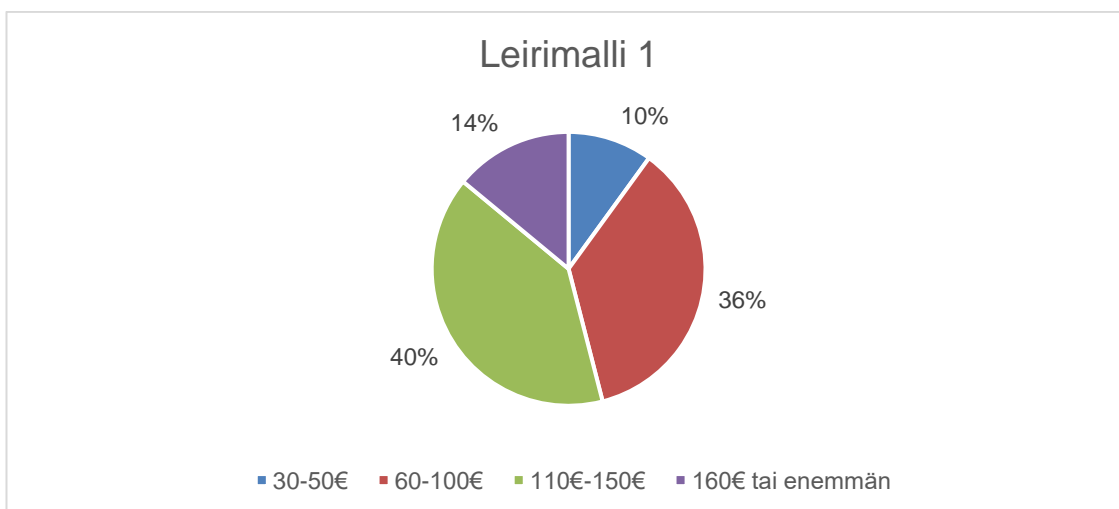
Kyselyyn vastasi 50 henkilöä aikavälillä 15.5.2019–29.5.2019. Kysely julkaistiin Leirikesä ry:n internetsivuilla ja sitä levitettiin Leirikesän sosiaalisen median kautta Facebookissa sekä Facebookin erilaisissa lapsiperheille suunnatuissa ryhmissä. Kysely koostui seitsemästä kysymyksestä, joista kaikki olivat pakollisia vastaajille. Kysely suunnattiin ala-asteikäisten lasten huoltajille. Vastaajista 28:lle Leirikesän tai päiväleirien toiminta ei ollut ennestään tuttua ja 22:lle vastaajista oli.

Seuraavissa kappaleissa esittelemme kyselymme tuloksia ja käsittelemme erityisesti muutamaa kysymystä, jotka ovat opinnäytetyömme sekä leirikesän toiminnan kehittämisen kannalta tärkeimmät. Nämä kysymykset koskevat leirin hintaa, sen sisältöä ja millä perusteella asiakas valitsee leirin.

10.1 Leirimallien hinnoittelu

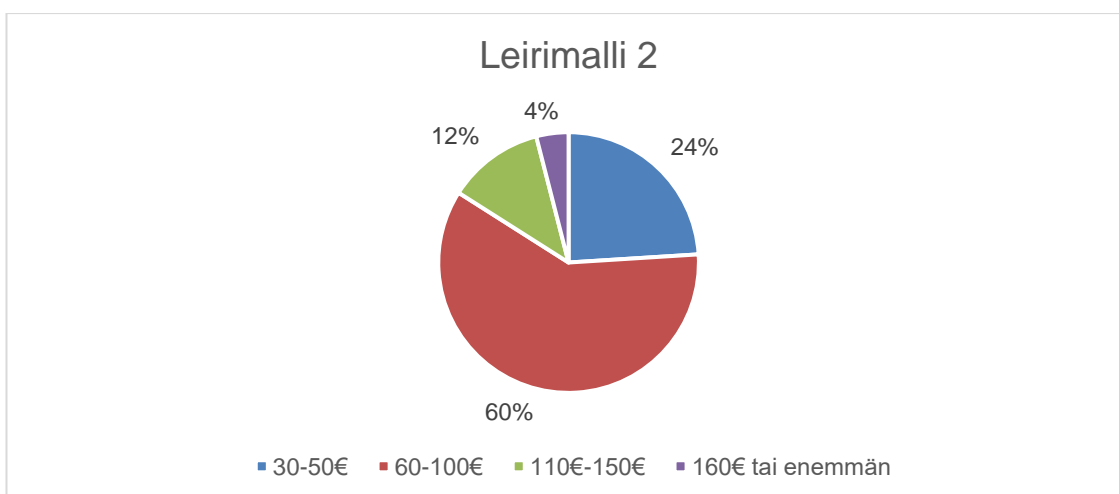
Kyselyssä vastaajaa pyydettiin arvioimaan kolmen erilaisen leirin hinta. Erilaiset leirimuodot esiteltiin vastaajalle taulukossa, jossa tekstin tukena käytettiin kuvia (ks. liite 1). Vastaaja sai vastata kysymykseen avoimesti haluamallaan summalla. Kysymyksessä vastaukset pyydettiin ilmoittamaan kokonaisina euromäärinä. Vastauksia raportoidessamme jaottelimme vastaukset neljään hintaluokkaan: 30–50 euroa, 60–100 euroa, 110–150 euroa ja 160 euroa ja enemmän.

Vastaajista 40% hinnoitteli ensimmäisen leirimallin hintaluokkaan 110–150 euroa ja 36% vastaajista 60–100 euron hintaluokkaan. Vastaajista 14% arvio leirin hinnaksi 160 euroa tai enemmän. (Ks. kuvio 2.)

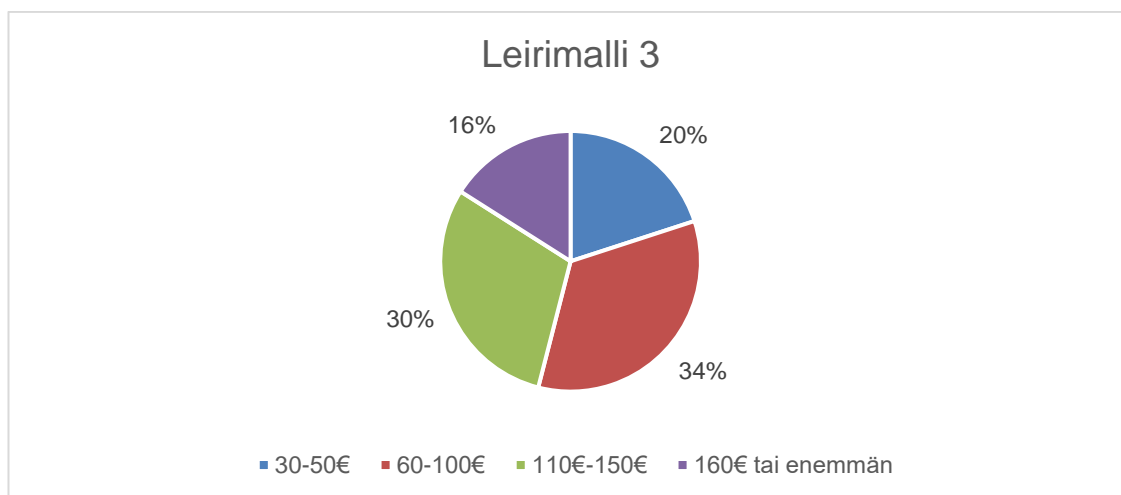
Kuvio 2. Vastaajien hinta-arvio ensimmäisestä leirimallista.

Leirimalli 2 arvioitiin hiukan ensimmäistä leirimallia halvemmaksi. Vastaajista 60% arvioi leirin hinnaksi 60–100 euroa ja 24% vastaajista arvioi leirin hinnaksi 30–50 euroa. (Ks. kuvio 3.)

Kuvio 3. Vastaajien hinta-arvio toisesta leirimallista.

Leirimalli 3 arviointiin leireistä hintavimmaksi, mutta ei suurella erolla verraten muihin leirimalleihin. Vastaajista 34% arvioi leirin hinnaksi 60–100 euroa ja vastaajista 30% arvioi sen maksavan 110–150 euroa. Vastaajista 16% arvioi kolmannen leirin hinnaksi 160 euroa tai enemmän. Kolmannessa leirimallissa vastaukset olivat kokonaisuudessaan hyvin tasaisia ja suurta vaihtelua vastausten välillä ei ollut. (Ks. kuvio 4.)

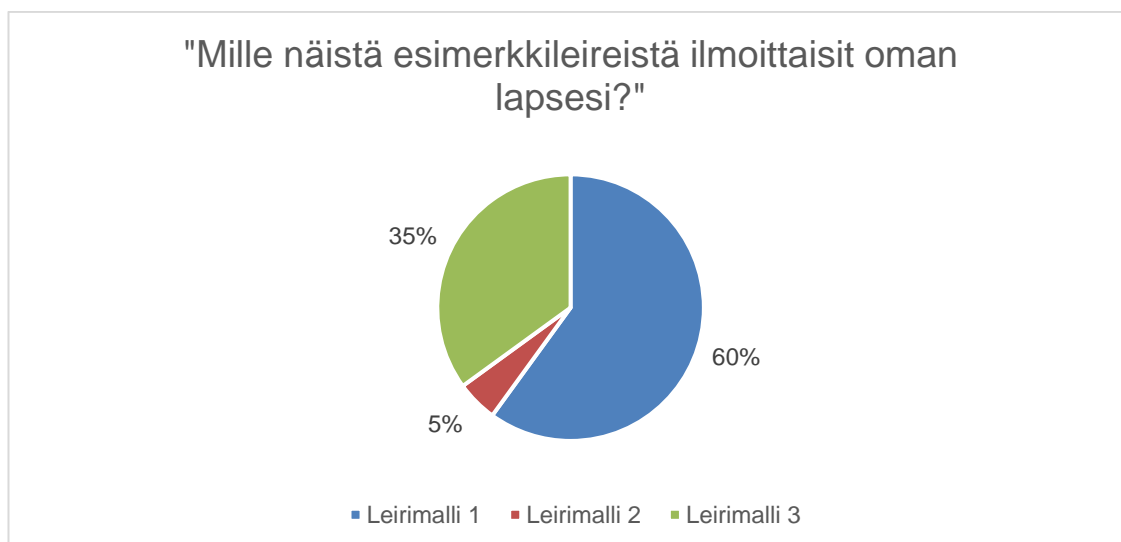

Kuvio 4. Vastaajien hinta-arvio kolmannelle leirimallille.

10.2 Leirin sisältö

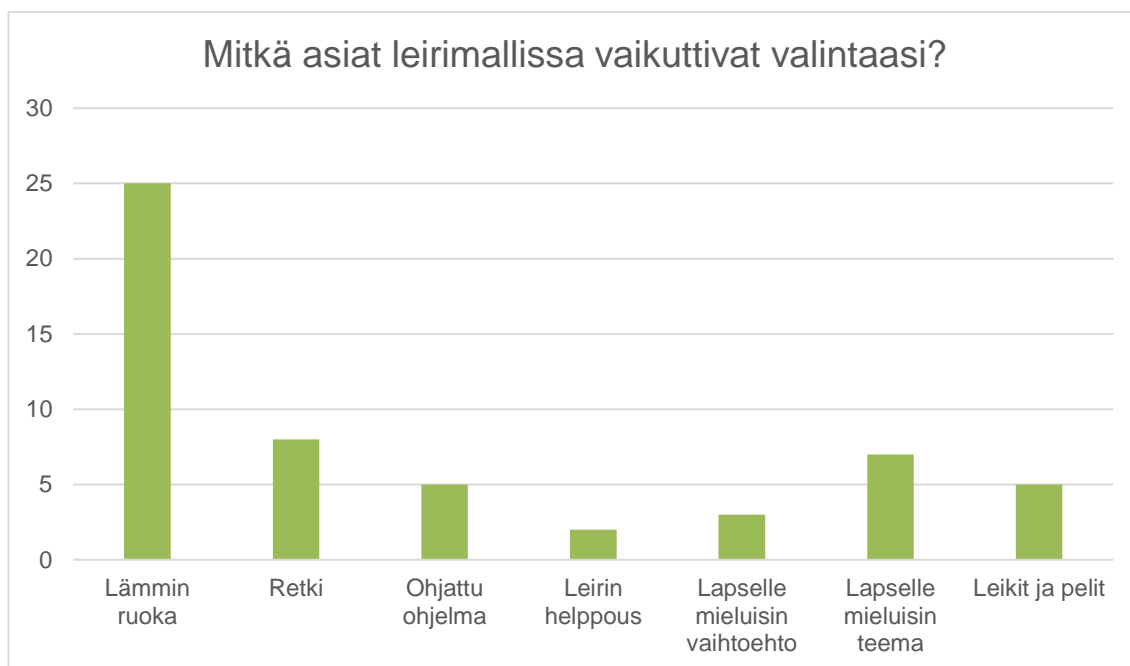
Vastaajia pyydettiin valitsemaan leirimalleista mieluisin ja se, mikä sopii vastaajan perheelle tai elämäntilanteeseen parhaiten. Leirimallit erosivat toisistaan sisällöltään sekä palveluiltaan. Vain kahdella kolmesta leiristä hintaan kuului lounas ja leirimalli 2:ssa leiriläiset toivat leirille omat eväät. Leirimalli 3:n ohjelma perustui ennalta määriteltyyn teemaan ja leirillä opeteltiin jonkin uuden lajin perusteet tai uusi taito osaavien ohjaajien johdolla.

Kysymys oli avoin ja vastaajat saivat vastata kysymykseen omin sanoin. Osa vastaajista vastasi kysymykseen useamman vaihtoehdon ja tästä syystä vastausten lukumäärä on 55. Ensimmäinen leirimalli oli vastaajien mielestä mielekkäin ja 60% vastaajista valitsi mieluiten leirimalli 1:n. Myös leirimalli 3 oli kiinnostava erilaisten painotusten myötä ja 35% vastaajista olisi voinut valita leirimalli 3:n. (Ks. kuvio 5.)

Kuvio 5. Leirimallien kiinnostavuuden jakautuminen vastaajien kesken.

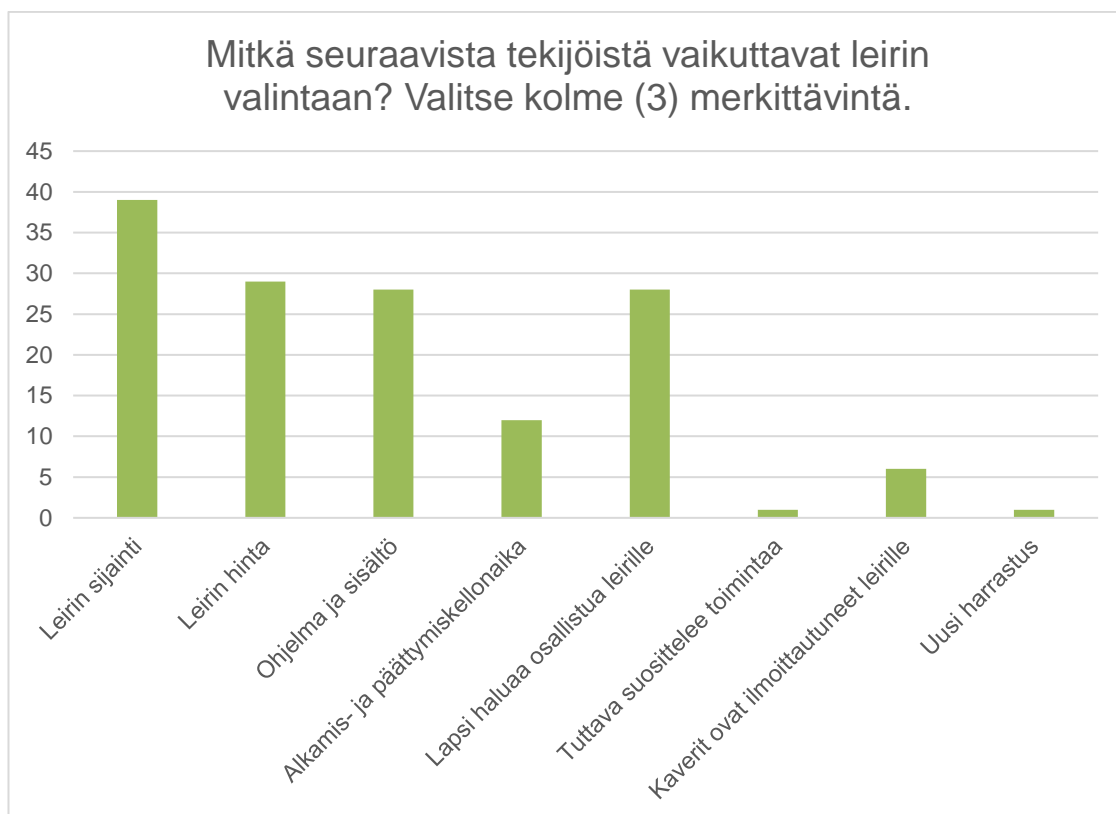
Vastaajia pyydettiin perustelemaan oma valintansa ja kertomaan, mikä leirimallin sisällössä vaikutti valintaan. Isoin ero leirimallien valinnassa oli ruokailu ja se, tarjotaanko leirillä lounas vai tuoko lapsi leirille omat eväät. Tämä näkyi vastaajien perusteluissa ja usea nostikin esiin ruuan leirillä ja lounaan tärkeyden. Perusteena pidettiin myös leirimalli 1:n ja 3:n helppoutta perheen näkökulmasta, koska leirille ei tarvitse itse hankkia eväitä tai niitä ei tarvitse joka aamu muistaa pakata mukaan. Leirimalli 1:n vastaajat pitivät myös tärkeänä sitä, että leirillä oli mahdollisuus retkeen, leirituotteisiin, kuten leiripaitaan ja huiviin sekä leikkeihin ja aktiviteetteihin. Myös kolmatta leirimallia pidettiin hyvänä vaihtoehtona juuri tarjottavan lounaan vuoksi. Leirimalli 3:n etuna nähtiin mahdollisuus uuden lajin tai taidon oppimiseen. Kolmannessa leirimallissa tärkeänä osana valintaa pidettiin kuitenkin leirin teemaa ja sitä, kiinnostaako se lasta. Useimmat vastaajat painottivat vastauksessaan, että leirimalli 3 olisi sopiva vaihtoehto vain, jos lapsi on kiinnostunut aiheesta tai lajista. Leirimalli 2:n olisi vastaajista valinnut vain 5%. Toisessa leirimallissa lapset toisivat leirille omat eväät, eikä leirin hintaan sisältyisi lounasta. Muutama vastaaja perusteli leirimalli 2:n valintaa sillä, että jokainen lapsi voi omilla eväillään valita, mitä haluaa leirillä syödä. Tällöin lapsen erityisruokavaliot on helppo huomioida ja vanhemmat voivat varmistaa, että lapsi saa syödäkseen päivän aikana ravitsevasti erityisruokavaliostaan tai allergioistaan huolimatta. Muutama vastaaja totesi myös, että olisi valmis ostamaan leirin lapselleen, jos hinta, sijainti ja ohjelma ovat sopivia perheelle ja lapselle mieluisia. (Ks. kuvio 6.)

Kuvio 6. Leirimallien sisältöjen vaikutus vastaajien valintaan.

10.3 Mitkä tekijät vaikuttavat leirin valintaan

Kyselyssä vastaajia pyydettiin valitsemaan kolme merkittävintä tekijää, jotka vaikuttavat leirin valintaan mahdollisessa ostovaiheessa. Vastaajille annettiin kahdeksan erilaista vaihtoehtoa, jotka koskivat leirin sisältöä, motiivia valita leiri ja leirin ajankohtaa. Vaihtoehtoina olivat leirin sijainti, leirin hinta, leirin ohjelma ja sisältö, leirin alkamis- ja päättymiskellonaika, lapsi haluaa osallistua leirille, tuttava suosittelee toimintaa tai olet kuullut toiminnasta hyvää, lapsen kaverit ovat ilmoittautuneet leirille ja etsit leirin kautta lapselle uutta harrastusta. Näillä tekijöillä oli pyrkimys löytää vastaajien ja mahdollisten asiakkaiden motiiveja leiritoimintaa valittaessa. Kahdeksan tekijää valittiin kyselyyn Leirikesän aikaisemmista asiakaspalautteista ja tekijät ovat kaikki sellaisia, joihin voidaan realistisesti vaikuttaa toimintaa suunniteltaessa ja kehitettäessä. Kysymyksen kautta haluttiin erityisesti kuulla, mikä leirillä koetaan perheen kannalta merkittävimpänä ja mitkä tekijät vaikuttavat perheen ja huoltajan ostopäätökseen leiriä valittaessa. Vastaajista kaksi oli vastannut kohdassa useamman kuin kolme tekijää, ja näitä vastauksia emme ottaneet huomioon tässä kohdassa kyselyä. Yhteensä verrattavia vastauksia kysymykseen tuli 48 kappaletta, joista kaikki vastasivat kolme tekijää. Kokonaisuudessa erilaisten tekijöiden määrä oli 144. (Ks. kuvio 7.)

Kuvio 7. Merkittävimpien tekijöiden jakautuminen leirimallia valittaessa.

Vastauksista merkittävimpinä tekijöinä nousi leirin sijainti, hinta, ohjelma ja sisältö sekä lapsen halu päästä leirille. Vastaajista 27% piti leirin sijaintia merkittävänä tekijänä ja hintaa 20% vastaajista. Myös lapsen oma halu päästä tai osallistua leirille oli vastaajista 19%:n mielestä merkittävä tekijä. Sen sijaan halua etsiä uutta harrastusta lapselle tai tuttavien suosittelemalla ei leirin valinnassa koettu olevan kovin suurta merkitystä. (Ks. kuvio 7.)

10.4 Muut kysymykset

Näiden kolmen ison kokonaisuuden lisäksi kyselyssä kysyttiin mahdollisten asiakkaiden mielipidettä leirin kestolle viikonpäivissä ja tunteissa. Vastaajista 70% piti sopivana leirin kestona 5 päivää tai enemmän. Vastaajista 26% oli sitä mieltä, että 3–4 päivää oli sopiva leirin kesto päivissä. Leirin keston suhteen vastaajajoukko oli hyvin yksimielinen ja 88% vastaajista piti 6–8 tuntia päivässä hyvänä leirin kestona. Muutamia vastaajia ottivat esiin, että nuoremmalle leiriläiselle kuuden tunnin leiripäivä riittää, mutta vanhemmat leiriläiset voisivat viihtyä leirillä pidempään. Vastaajista 54%:n mielestä klo 9:00 olisi leirille

hyvä alkamisaika. Vastaajista 32% toivoi leirin alkavan aiemmin, kuin klo 9:00. Vastaajista 54% piti kello 16:00 hyvänä lopetusaikana. 24% toivoi leirin loppuvan jo hiukan aiemmin. Useampi vastaaja nosti vastauksessaan esiin, että leiriltä voisi lähteä itsenäisesti aiemmin kotiin tai ohjelma leirillä voisi loppua jo klo 15:00, mutta leirillä saisi viettää aikaa aikuisen kanssa esimerkiksi klo 17:00 asti. Leirin päättymisessä merkittävin tekijä oli kommenttien mukaan vanhempien työaika ja se, koska lapsi päästäisiin hakemaan leiriltä.

10.5 Tulosten pohdinta

Kyselyllä tavoitimme mielestämme oikean kohderyhmän ja saimme kyselyyn kehittämistyön kannalta hyödyllisiä vastauksia. Vastausten määrä ei vastannut alkuperäisiä tavoitteitamme, mutta oli kehittämistyön kannalta kuitenkin tarpeeksi hyvä otos. Vastaajat tavoitettiin erilaisten sosiaalisten medioiden ja Leirikesän verkkosivujen kautta. Näin saimme tavoitettua mielestämme monipuolisen joukon kohderyhmämme edustajista. Vastaajista noin puolet tunsivat Leirikesän toiminnan entuudestaan ja opinnäytetyön kannalta oli mielenkiintoista, että vastaajajoukko jakautui niin tasaisesti kahtia. Kehittämistyön kannalta oli myös hyödyllistä kuulla mielipiteitä sellaisilta henkilöiltä, jotka eivät tunteneet Leirikesän toimintaa entuudestaan, eikä heillä täten ollut ennakkokäsityksiä leirien hinnoista ja sisällöistä. Hajonta vastauksissa oli mielestämme yllättävän suurta. Oma ennako-oletuksemme oli, että vastaukset olisivat keskenään suhteellisen samantaisia, ja suurin osa hinnoittelisi leirin noin sadan euron tuntumaan. Vastaukset kuitenkin vaihtelivat 30 eurosta 200 euroon, ja hajonta oli täten hyvinkin suurta. Tämä johtuu varmasti ainakin osittain siitä, ettei Leirikesä ry ollut tuttu noin puolille vastaajista. Vastaajien eri taustoista johtuen kokemukset ja mielipiteet kesäleireistä ja niiden hinnoista voivat vaihdella suuresti.

Kuten aiemmissa kappaleissa toteamme, vastaukset vaihtelivat tasaisesti hintahaarukassa 30–160 euroa ja enemmän. Kuitenkin hintahaarukan molemmissa ääripäissä oli vain satunnaisia vastauksia. Kuten oletettua, suurin osa vastauksista painottui melko keskelle, noin 60–150 euron välille. Leirimalli 1 muistutti sisällöltään paljolti päiväleirien tämänhetkistä rakennetta. Leiriin sisältyy lounas, leirituotteita, kuten leiripaita ja -huivi, sekä retki ja ohjattua toimintaa. Sellaisille vastaajille, joille Leirikesä ry:n toiminta oli ennalta tuttua, tämän leirimallin hinnoittelu saattoi vastata oikeaa tämänhetkistä hintaa. Päiväleirien hinnat olivat myös löydettävissä Leirikesän verkkosivuilta, joten halutessaan

vastaaja pystyi vertaamaan omia arvioitaan myynnissä olevien leirien hintoihin. Vastaa- jista 40% arvioi leirimalli 1:n hinnaksi 110–150 euroa. Kesällä 2019 yhden viikon päivä- leirin hinta on ollut 100 euroa, joten edellä mainittu arvio on hiukan viime kesän leirin hintaa suurempi. Kaikista vastaajista yli puolet arvioi leirin hinnan yläkanttiin viime kesän leireihin nähden. Leirimalli 2 arvioitiin kesän 2019 leirin hintaa halvemmaksi, ja se olikin kysymyksen asettelussa oletettua. Leirimalli 2:n ei kuulunut lounasta, vaan leiriläinen olisi tuonut leirille omat eväät ja sen oletettiin vaikuttavan leirin hintaan. Leirimalleja luo- taessa yhdestä leirivaihtoehdosta oli tarkoitus tehdä selkeästi halvempi vaihtoehto jättä- mällä leirin sisällöstä lämmin ruoka pois. Ainoastaan 16% vastaajista arvioi Leirimalli 2:n hinnaksi 110 euroa tai enemmän. Kysymyksen asettelussa Leirimalli 3:n piti puolestaan vaikuttaa vastaajille hintavammilta leirivaihtoehdolta, ja sisältöön lisättiin ulkopuolisen ta- hon järjestämää ohjelmaa. Leirimallissa lapselle tarjottiin mahdollisuus oppia uuden lajin alkeet tai uusi taito. Uudella lajilla tarkoitettiin esimerkiksi jalkapallo-, sirkus- tai purjeh- dusteemaa. Leirimalli 3:n hinnaksi vastaajista 16% arvioi 160 euroa tai enemmän, joka on suurin prosentuaalinen joukko muihin leirimalleihin verrattaessa. Silti vastaajista 54% arvioi leirin hinnaksi alle 100 euroa. Leirimalli 3:n kohdalla voidaan todeta, että vastaajat eivät ajatelleet leirimalli 3:a hintavimmaksi vaihtoehdoksi. Tästä voidaan päätellä, että osa vastaajista ei kokenut leirimalli 3:a niin kiinnostavana tai laadukkaana, vastoin mei- dän ennako-oletuksiamme. Voi olla, että ohjelman ulkoistaminen nähtiin halvempänä vaihtoehtona tuottaa leirin sisältöä, kuin se, että ohjelman sisällön tuottaisivat kokonaan leirin omat ohjaajat. Todellisuudessa kuitenkin esimerkiksi purjehdusleirin järjestäminen olisi käytännössä huomattavasti kalliimpaa kuin tämän hetkisen leirimallin toistaminen.

Leirimallin sisällöstä ja sen myötä houkuttelevuudesta kysyttäessä, vastaajista 60% olisi ilmoittanut lapsensa leirimalli 1:lle. Leirimalli 1 mukaili nykyistä leirimallia, ja vaikuttaa siis vastaajien mielestä toimivimmalta leirimuodolta. Perusteluina isoimpana tekijänä leiri- mallin valinnassa nostettiin esille lämmin ruoka leiripäivän aikana. Sen johdosta Leiri- malli 2 ei ollut vastaajien mielestä niin mieluisa, ja vain 5% olisi ilmoittanut lapsensa sinne. Näissä tapauksissa valintaa perusteltiin esimerkiksi erityisruokavalion kautta. Lei- rimalli 1 ja 2 olivat perheiden mielestä helppoja vaihtoehtoja, ja tämä varmasti vaikutti valintoihin. Sitä, että leiripäivän aikana lapselle tarjottiin lämmin ruoka, pidettiin arkea helpottavana tekijänä. Leirimallin valintaan vaikutti lämpimän ruuan tarjoamisen jälkeen toiseksi eniten leirin sisältö. Useassa sanallisessa vastauksessa esille nostettiin esimer- kiksi leirin aikana järjestettävä retki.

Tässä kohdassa esille nousseet tekijät on kerätty vastaajien perusteluista kysymykseen: Mitkä asiat leirimallissa vaikuttivat valintaasi? Kysymystä edelsi päätös leirimallin (Leirimalli 1, Leirimalli 2 & Leirimalli 3) valinnasta, johon pyysimme erillisiä perusteluja. Sanallisissa perusteluissa leirimallin valintaan kysymyksessä 2 nousi ensisijaisesti lapselle mieluisa leiri ja leirin sisältö kuten ohjattu ohjelma ja retki. Yksikään vastaajista ei tuonut esille sitä, että jokin edellä mainituista leireistä olisi valittu tai olisi jäänyt valitsematta sen perusteella, mitä vastaaja itse arvioi leirin hinnaksi. Ennako-oletuksena oli, että osa vastaajista perustelisi vastauksensa niin, että valitsee jonkin tietyn leirimallin sen perusteella kuinka halvaksi sen itse arvioi. Esimerkiksi he, jotka valitsivat leirimalleista halvimmaksi arvioidun Leirimalli 2:n, eivät perustelleet valintaansa halvan hinnan takia, vaan esimerkiksi edellä mainitun erityisruokavalion kautta.

Kysymyksessä 6 pyysimme vastaajia arvioimaan myös kolme merkittävintä tekijää leiri-valintaa tehdessä. Tässä kysymyksessä vastausvaihtoehdot oli annettu etukäteen. Tällä kysymyksellä pyrittiin selvittämään sitä, mitkä asiat nousevat tärkeimmiksi ostopäätöstä tehdessä. Kyseisen kysymyksen kohdalla leirin hinta arvioitiin toiseksi merkittävimäksi tekijäksi. Kahden kysymyksen vastausten perusteella voimme todeta niiden olevan ristiriidassa keskenään. Se, että yksikään vastaajista ei leirimallin valintaperusteluissaan nostanut hintaa syyksi, ei tue sitä, että hinta oli kolmen merkittävimmän tekijän joukossa. Nostamme seuraavaksi esiin kolme mahdollista syytä edellä mainitulle.

Yksi mahdollisuus on, että vastaajat eivät kehdanneet perustella valintaansa hinnalla. Se, että hinta kuitenkin nostettiin kolmen merkittävimmän tekijän joukkoon myöhemmin kyselyssä, tukee sitä, että vastaajat eivät halunneet mainita leirin hintaa perusteluissa. Lapselle lomatoimintaa suunniteltaessa voi huoltajalle olla vaikeaa myöntää, että raha vaikuttaa merkittävästi leirin valintaan. Kun hinta sen sijaan oli annettu valmiina vastausvaihtoehtona, se saatettiin kokea helpommaksi valita muiden joukosta.

Toinen oletamus on, että vastaajat eivät halunneet perusteella vastaustaan hinnalla, koska olivat itse arvioineet hinnan. Oletuksena on se, että ihmiset arvioivat hinnat oman elämäntilanteensa pohjalta, ja sen mukaan, mitä he itse ovat valmiita maksamaan kyseisestä leirimallista. Vastaajat mahdollisesti ajattelivat arvioineensa hinnan alakanttiin, ja olettivat todellisen leirin olevan kalliimpi. Merkittäviä tekijöitä kysyttäessä hinta saatettiin nostaa yhdeksi merkittävimmistä, koska sitä ei ollut itse saatu määritellä.

Kolmas ajatus on se, että tilanteessa kukaan vastaajista ei ajatellut tekevänsä todenmukaista ostopäätöstä, ja täten hinta jäi leirin sisällöllisten tekijöiden varjoon. Tässä tilanteessa kukaan vastaajista ei ollut varaamassa lapselleen leiriä, vaan vastaamassa kyselyyn. Tästä syystä vastaaja ei välttämättä arvioinut hintaa sen hetkiseen taloudelliseen tilanteeseensa nähden.

Mielenkiintoista olisi ollut nähdä se, olisiko hinta noussut yhdeksi merkittävimmistä tekijöistä, jos emme olisi antaneet vastausvaihtoehtoja. Leirin sijainti, hinta ja sisältö nousivat merkittävimmiksi tekijöiksi, ja jäimme pohtimaan, johtuuko se vastausvaihtoehtojen järjestyksestä. Nämä kolme tekijää olivat kolme ensimmäistä vastausvaihtoehtoa. Tekijät ovat nousseet myös edellisten leirien palautteista aiemmilta vuosilta, joten ne päätyivät myös vastausvaihtoehdoissa ensimmäisiksi. Jälkeenpäin ajatellen olisi ollut mielenkiintoista muuttaa vaihtoehtojen järjestystä, jotta voisimme nyt arvioida, olivatko tekijät todellisuudessa merkittäviä, vai oliko vastaaja valinnut kolme ensimmäistä tekijää vastatakseen kyselyyn nopeasti. Kuitenkin, koska kyseiset tekijät ovat nousseet myös edellisten vuosien palautteista merkittäviksi, voimme todeta niiden olevan aidosti merkittäviä myös kyselymme vastaajien mielestä. Tätä ajatusta tukee myös se, että tekijä ”lapsi haluaa osallistua leirille”, sai saman verran vastauksia kuin tekijä ”leirin ohjelma ja sisältö”. Tekijä ”lapsi haluaa osallistua leirille”, oli vastausvaihtoehdoissa vasta viides. Tämä tarkoittaa, että myös muut vastausvaihtoehdot on otettu huomioon.

Merkittävistä tekijöistä ”uusi harrastus” ei noussut tärkeäksi muiden annettujen vaihtoehtojen rinnalla. Tekijä ”uusi harrastus” voidaan liittää suoraan Leirimalli 3:een, jossa sisällössä nousi vahvasti esille uuteen lajiin tutustuminen tai taidon oppiminen. Vastaajista kuitenkin 35% olisi voinut valita Leirimalli 3:n lapselleen. Tässä tilanteessa leirin mahdollinen sisältö oli ratkaisevassa asemassa. Sanallisissa perusteluissaan vastaajat nostivat esille ”lapselle mieluinen teema” ja ”lapselle mieluisin vaihtoehto”, joten selkeästi uuden harrastuksen aloittaminen jäisi toissijaiseksi asiaksi lapsen mielipiteen kanssa. Ajatusta tukee se, että tekijä ”lapsi haluaa osallistua leirille” nousi merkittävimpien tekijöiden joukkoon. Vastausten perusteella voidaan ajatella, että erilaiset harrastus- ja teemaleirit ovat ajatuksen tasolla mahdollisia, ehtona se, että lapsi on teemasta kiinnostunut. Voidaan siis olettaa, etteivät huoltajat etsi lapselle leiritoimintaa uusien harrastusmahdollisuuksien perusteella. Voi olla, että sellaiset huoltajat, jotka etsivät lapselleen erityistä harrastus- tai teemaleiriä, hakeutuvat esimerkiksi niitä järjestävien seurojen kesäleireille.

Merkittävimmäksi tekijäksi leirin valinnassa nousi leirin sijainti. Voidaan siis ajatella, että leirien järjestäminen useassa kaupunginosassa, eri puolilla pääkaupunkiseutua, on perheiden mielestä toimiva ja tärkeä osa leiriä. Päiväleirien erityispiirre on, että niitä järjestetäänkin useammassa kaupunginosassa ja leirejä markkinoidaan sen alueen perheille ja lapsille. Leireille osallistuvat lapset asuvat usein leiripaikkojen lähellä, ja lapsella on esimerkiksi mahdollisuus lähteä leiriltä itsenäisesti kotiin päivän päätteeksi huoltajan luvalla. Tämä käytäntö nousi esille leirin alkamis- ja päättymisaikaa kysyttäessä. Leirin sijainti kodin lähellä mahdollistaa tällaisen käytännön myös jatkossa. Hyvä sijainti voi vastaajalle tarkoittaa myös arjen käytännöllisyyttä eli esimerkiksi sitä, että leiri sijaitsee huoltajan työmatkan varrella. Leirin päättymisajankohtaa kysyttäessä vanhempien työaika mainittiin vaikuttavana tekijänä.

10.6 Tulosten luotettavuus

Kun pohdimme opinnäytetyöhömme kuuluvan kyselytutkimuksen luotettavuutta, oli hyvä ottaa huomioon tutkimuksen aiheen vaikuttavuus vastauksiin (Saaranen-Kauppinen – Puusniekka 2006b.) Aiemmissa kappaleissa käsittelemme sitä, miten ”hinta” aiheena vaikuttaa vastauksiin ja vastaajan käyttäytymiseen vastattaessa. Vastauksia käydessä läpi on hyvä huomioida, onko vastaaja ymmärtänyt kysymyksen samalla tavalla kun kysyjä, onko vastaaja halunnut vastata kysymykseen miellyttääkseen kyselyn tekijää, tai kuinka paljon vastaajan oma kokemus rahankäytöstä tai esimerkiksi vastaajan taloudellinen tilanne vaikuttaa vastauksiin. Tutkimuksen luotettavuus riippuu merkittävästi siitä, onko kysymykset ymmärretty ja ovatko kaikki vastaajat ymmärtäneet ne samalla tavalla (Heikkilä 2014b.) Tutkimuksen tuloksia läpi käydessämme jouduimme useampaan kertaan pohtimaan, onko vastaaja ymmärtänyt kysymyksen oikein. Esimerkiksi leirimallien hintaa arvioidessa emme voi olla varmoja, onko vastaaja arvioinut hinnan leiriviikon vai -päivän hinnaksi. Tämä ajatus nousi esiin leirimallien hinnoittelun suuressa skaalassa ja hintahaarukan vaihdellessa 30:n ja yli 160 euron välillä. Tutkimuksen luotettavuutta olisi lisännyt kysymysten laajempi testaaminen ennakkoon. Testasimme kysymyksiä pienellä joukolla, jolle Leirikesän toiminta oli ennestään tuttua. Kysymyksiä testatessa otimme huomioon kysymysten muotoilun, järjestyksen ja visuaalisen ilmeen. Sen sijaan emme huomioineet tarpeeksi kysymysten muotoilua sellaisen vastaajan näkökulmasta, jolle Leirikesän toiminta ei ole tuttua. Jos testaaajajoukkomme olisi ollut moninaisempi, olisimme voineet huomata kyselylomakkeen virheitä ja puutteita paremmin.

11 Johtopäätökset ja suositukset

Tässä kappaleessa vastaamme tutkimuskysymyksiin ja annamme suosituksia Leirikesän toiminnan kehittämiseen. Johtopäätökset perustuvat opinnäytetyöhöme kuuluneen kyselytutkimuksen tuloksiin ja keskitymme niissä Leirikesän toiminnan kehittämisen kannalta tärkeimpiin kohtiin.

Kyselylomakkeessa esitetyistä leirimalleista leirimalli 1 oli selkeästi suosituin. Leirimalli 1 oli sisällöltään nykyisen leirimuodon kaltainen, ja siksi tämän kyselytutkimuksen perusteella voidaan päätellä, ettei uusille leirimuodoille ole suurta kysyntää. Noin kolmannes vastaajista oli kiinnostunut myös leirimalli 3:sta, jossa sisältö painottui jonkin teeman tai uuden lajin ympärille. Leirin valintaan vaikuttavissa tekijöissä uusi harrastus ei kuitenkaan noussut merkittäväksi tekijäksi. Leirimallin valinnan sanallisista perusteluista kävi ilmi, että teemaleiri kiinnosti perheitä sillä ehdolla, että teema oli lapsen mielestä kiinnostava. Tämän pohjalta voidaan todeta, että leirimalli 3:n kaltaisia teemaleirejä ei kannata järjestää uuden harrastuksen vuoksi. Suhteellisen korkean kiinnostavuuden myötä voidaan kuitenkin ajatella, että tulevaisuudessa yksittäisten teemaohjelmien sisällyttäminen päiväleireille voisi olla hyvä lisä. Leirimallin 2:n kysyntä oli erityisen pientä, ja vastausten perusteella lämpimän ruoan saaminen leiripäivän aikana oli vastaajille erittäin tärkeää. Tulosten perusteella emme näe kannattavana kokeilla sellaista leirimallia, jossa lapsi tuo leirille omat eväät.

Vastaajista yli puolet oli valmiita maksamaan leirimalli 1:stä yli 110 euroa. Kyseisen leirimallin hinta-arvioiden keskiarvo oli 120,5 euroa. Tämän kyselytutkimuksen vastausten perusteella vastaajat olivat valmiita maksamaan leiristä hieman kesän 2019 leirimaksua enemmän. Kysyttäessä kolmea merkittävintä tekijää leiriä valittaessa hinta nousi yhdeksi merkittävimmistä. Hintaa mahdollisesti muutettaessa on siis hyvä pitää mielessä, että suuret muutokset hinnoittelussa voivat vaikuttaa asiakkaiden ostopäätökseen.

Leiriä valittaessa merkittävimmitä tekijöiksi nousivat myös leirin sijainti, ohjelma ja sisältö sekä lapsen oma halu osallistua leirille. Tämän perusteella voidaan todeta, että myös jatkossa päiväleirejä kannattaa järjestää eri puolilla pääkaupunkiseutua niin, että leirin sijainti on mahdollisimman monelle perheelle hyvä. Kyselyssä usea vastaaja toivoi lapsen voivan itse liikkua leiriltä kotiin. Jatkossa leiripaikkoja valittaessa on siis hyvä pyrkiä järjestämään leirejä lähellä perheitä heidän asuinalueillaan. Leirin sisältö ja ohjelma kannattaa tulevaisuudessakin pitää laadukkaana ja monipuolisena. Ohjelman sisältö on

hyvä pitää vaihtelevana, jotta se olisi mielekästä myös samalle leiriläiselle seuraavana vuonna. Leiriä valittaessa lapsen oma halu lähteä leirille nousi yhdeksi merkittävimmistä tekijöistä, ja siksi esimerkiksi leirien markkinoinnissa on tärkeää ottaa myös lapsi huomioon ja kohdistaa markkinointia suoraan lapselle. Noin viidesosa vastaajista nosti merkittävimiksi tekijöiksi lapsen halun osallistua leirille. Jotta leirin suosio lapsen silmissä olisi mahdollisimman suurta, olisi syytä pohtia voisiko lapsi osallistua leirien suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lähteet

Ahonen, Tiina 2016. Mekanismit hyvinvoinnin ja eriarvoisuuden välissä – Tarkastelussa statusstressi ja epäluottamus Suomessa. Pro-gradu tutkielma. Yhteiskuntatieteinen laitos. Itä-Suomen Yliopisto. Verkkodokumentti. <http://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20160390/urn_nbn_fi_uef-20160390.pdf>. Luettu 13.9.2019.

Asukas- ja asiakasosallisuus 2019. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/asukas-ja-asiakasosallisuus>>. Luettu 14.9.2019.

Entten tentten pelistä pois! 2015. Lapsen ääni 2015 -raportti. Lasten kokemuksia köyhyydestä ja osallisuudesta. Pelastakaa Lapset ry. Verkkodokumentti. <https://s3-eu-west-1.amazonaws.com/pelastakaalapset/main/2016/04/25094856/Lapsen_aani_raportti_SUOMI.pdf>. Luettu 20.10.2019.

Eriarvoisuus 2019. Mikä on sosioekonominen asema? Hyvinvointi- ja terveyserot. THL. Verkkodokumentti. <<https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus>>. Luettu 10.9.2019.

Hastrup, Arja & Hakkarainen, Pirjo & Heinonen, Hanna & Hyytinen, Riitta & Ihanus, Mirja & Kerppola, Jenni & Kokkonen, Jarmo & Lampinen, Pauliina & Martikainen, Airi & Paju, Petri & Rapeli, Terhi & Saaristo, Anne-Maria & Sairisalo, Heljä & Satuli-Kukkonen, Tarja & Suomu, Katariina & Särkelä, Riitta & Tuominen, Minna & Willman, Arto 2019. Lasten ja perheiden palvelujen tuottaminen yhteistyössä järjestöjen ja seurakuntien kanssa – toimivat rakenteet ja sopimuskäytännöt. Työpaperi. Helsinki: THL. Verkkodokumentti. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137497/URN_ISBN_978-952-343-284-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Luettu 2.3.2019.

Heikkilä, Tarja 2014a. Kvantitatiivinen tutkimus. Tilastollinen tutkimus. Verkkodokumentti. <<http://www.tilastollinentutkimus.fi/1.TUTKIMUSTUKI/KvantitatiivinenTutkimus.pdf>>. Luettu 12.10.2019.

Heikkilä, Tarja 2014b. Tutkimuksen luotettavuuden arviointi. Tilastollinen tutkimus. Verkkodokumentti. <<http://www.tilastollinentutkimus.fi/7.RAPORTOINTI/TutkimuksenLuotettavuus.pdf>>. Luettu 18.10.2019.

Helve, Helena 2009. Nuorten vapaa-aika, luottamus ja sosiaalinen pääoma. Teoksessa Mirja Liikkanen (toim.) Suomalainen vapaa-aika. Arjen ilot ja valinnat. Helsinki Gaudeamus: 250–269.

Huono-osaisuuden ylisukupolvisuus 2016. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/nuorten-syrjajytminen/huono-osaisuuden-ylisukupolvisuus>. Luettu 13.9.2019.

Isola, Anna-Maria – Kaartinen, Heidi – Leemann, Lars – Lääperi, Raija – Schneider, Taina – Valtari, Salla – Keto-Tokoi, Anna 2017. Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa. Työpaperi 33/2017. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135356/URN_ISBN_978-952-302-917-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Luettu 14.9.2019.

Jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieleiseen harrastukseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja. Helsinki 2017. Verkkodokumentti. <<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80110/okm19.pdf>>. Luettu 11.3.2019.

Järjestöjen palvelutuotanto on erityistä n.d. Sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat merkittäviä palveluntuottajia. Soste. Verkkodokumentti. <<https://www.soste.fi/sote-jarjestot/sosiaali-ja-terveysjarjestot-ovat-merkittavia-palveluntuottajia/>>. Luettu 23.8.2019.

Järjestöjen tuottamat sosiaali- ja terveystuotokset numeroina n.d. Sosiaali- ja terveysjärjestöt ovat merkittäviä palveluntuottajia. Soste. Verkkodokumentti. <<https://www.soste.fi/sote-jarjestot/sosiaali-ja-terveysjarjestot-ovat-merkittavia-palveluntuottajia/>>. Luettu 23.8.2019.

Järjestöt kunnassa 2019. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtaminen. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/jarjestot-kunnassa>>. Luettu 19.10.2019.

Järjestöyhteistyö ja avustukset 2019. Sosiaali- ja terveyslautakunnan myöntämien avustusten hakeminen vuodelle 2020. Helsingin kaupunki. Verkkodokumentti. <<https://www.hel.fi/sote/fi/paatoksenteko/jarjestoyhteistyö-ja-avustukset/>>. Luettu 14.10.2019.

Kallio, Kirsi Pauliina & Korkiamäki, Riikka & Häkli, Jouni 2015. Myönteinen tunnistaminen - Näkökulma hyvinvoinnin edistämiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen. Teoksessa Jouni Häkli, Kirsi Pauliina Kallio, Korkiamäki Riikka (toim.) Myönteinen tunnistaminen. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto. Verkkodokumentti. <http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/myonteinen_tunnistaminen.pdf>. Luettu 7.3.2019.

Kansalaisjärjestöt 2013. Hyvinvointi- ja terveyserot. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <<https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/yhteistyö/jarjestot>>. Luettu 23.8.2019.

Keinot, n.d. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <<https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/keinot>>. Luettu 13.9.2019.

Laitila, Minna 2018. Asiakkaan osallisuus palveluissa. Etelä-Pohjanmaan SOTE. Verkkodokumentti. <<http://uusiep.fi/wp-content/uploads/2018/01/tiekartta-integraatioon-25.1.2018-minna-laitila.pdf>>. Luettu 14.9.2019.

Leemann, Lars & Hämäläinen, Riitta-Maija 2015. Asiakasosallisuus. Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke (Sokra). Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <https://thl.fi/documents/966696/3775621/Tietopaketti_Asiakasosallisuus.pdf/6d5b8baf-d5e4-4618-add6-ca0b9a81f214>. Luettu 14.9.2019.

Leirikesän arvot 2018. Leirikesä ry. Verkkodokumentti. <<https://www.leiri.fi/tietoa-meista/arvot.html>>. Luettu 10.10.2019.

Leirikesän toiminta 2018. Leirikesä ry. Verkkodokumentti. <<https://www.leiri.fi/tietoa-meista.html>>. Luettu 23.8.2019.

Leirikesä – maailman parhaita lastanleirejä ympäri vuoden! 2018. Leirikesä ry. Verkkodokumentti. <<https://www.leiri.fi/>>. Luettu 10.10.2019.

Liikkanen, Mirja 2005. Vapaa-aika muutoksessa - merkitykset, rajoitteet ja valinnat. Teoksessa Liikkanen, Mirja & Hanifi, Riikka & Hannula, Ulla (toim.) Yksilöllisiä valintoja, kulttuurien pysyvyyttä. Vapaa-ajan muutokset 1981-2002. Helsinki Tilastokeskus: 7–30.

Lomanviettopalvelut ja tuki lomanvieron järjestämiseen 2018. Lapset, nuoret ja perheet. Kasvun kumppanit. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <<https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/sosiaalipalvelut/lomanviettopalvelut>>. Luettu 20.10.2019.

Mattila, Vesa Ville 2018. Sosiaalinen eriarvoisuus muuttaa muotoaan. Ehkäisevä Päihdetyö EHYT ry. Verkkodokumentti. <<http://www.ehyt.fi/fi/sosiaalinen-eriarvoisuus-muuttaa-muotoaan>>. Luettu 13.9.2019.

Mikä Wilma on? n.d. Helsingin kaupunki. Verkkodokumentti. <<https://wilma.edu.hel.fi/>>. Luettu 10.9.2019.

Nussbaum, Martha C. 2011. Creating Capabilities, The Human Development Approach. The Belknap Press of Harvard University Press. Cambridge Massachusetts. Pages 34–35.

Osallisuus 2019. Hyvinvointi- ja terveyserot. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Verkkodokumentti. <<https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/osallisuus>>. Luettu 14.9.2019.

Pohjola, Anna-Kaisa 2019. Toiminnanjohtaja. Leirikesä ry. Helsinki. Haastattelu 15.4.2019.

Rabe, Johan 2001. Equality, Affirmative Action, and Justice. Published by Books on Demand GmbH. Hamburg, Germany. Verkkodokumentti. <https://books.google.fi/books?id=XKPvUWIQ1GwC&pg=PA82&hl=fi&source=gbs_toc_r&cad=3#v=onepage&q&f=false>. Luettu 23.5.2019.

Raivio, Helka & Karjalainen, Jarno 2013. Osallisuus ei ole keino tai väline, palvelut ovat! Osallisuuden rakentuminen 2010-luvun tavoite- ja toimintaohjelmissä. Teoksessa Era, Taina (toim.) Osallisuus – oikeutta vai pakkoa? Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorke-

koulu. 12–34. Verkkodokumentti. <http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/64153/JAMKJULKAISUJA1562013_web.pdf?sequence=1>. Luettu 9.9.2019.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna. 2006a. Eettiset kysymykset. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoar- kisto. Verkkodokumentti. <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_1.html>. Lu- ettu 10.9.2019.

Saaranen-Kauppinen, Anita & Puusniekka, Anna. 2006b. Reliabiliteetti. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoar- kisto. Verkkodokumentti. <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L3_3_2.html>. Luettu 18.10.2019.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto 2019. Helsingin kaupunki. Verkkodokumentti. <<https://www.hel.fi/sote/fi/paatoksenteke/jaosto/>>. Luettu 14.10.2019.

Toimintaa tukemassa 2018. Leirikesä ry. Verkkodokumentti. <<https://www.leiri.fi/tietoa-meista/toimintaa-tukemassa.html>>. Luettu 3.9.2019.

Yhdistyneiden kansakuntien lapsen oikeuksien sopimus 60/1991: Artikla 31. Annettu New Yorkissa 20.11.1989.

Kysely päiväleiritoiminnasta

Tämä kysely tehdään osana opinnäytetyötä. Kyselyn vastausten pohjalta pyrimme kehittämään Leirikesä ry:n toimintaa pääkaupunkiseudulla ja huomioimaan kuluttajien mielipiteet uusia leirimuotoja suunniteltaessa. Kyselyssä haluamme keskittyä päiväleirien leirimaksuihin ja erilaisten leirimallien kiinnostavuuteen. Kysely on suunnattu ala-asteikäisten lasten huoltajille.

Kaikkien vastanneiden kesken arvotaan 4 kappaletta 42€ arvoisia Linnanmäen lahjakortteja! Jätäthän lomakkeen lopussa olevan linkin kautta yhteystietosi, mikäli haluat osallistua arvontaan.

Linnanmäki ei ole mukana arvonnassa.

Seuraavaksi esittelemme kolme erilaista leirimallia, jotka eroavat hiukan toisistaan ja ovat mahdollisia tulevaisuuden leirimuotoja. Luethan leirimallien sisällöt huolella.

Miten hinnoittelisit alla esitellyt leirivaihtoehdot? Voit hinnoitella vaihtoehdot vapaasti oman arviosi mukaan. Ilmoitathan hinnat kokonaisina euromäärinä.

		Leirimalli 1 toimintaa klo 9-16	Leirimalli 2 toimintaa klo 9-16	Leirimalli 3 toimintaa klo 9-16
	Leirillä on koulutettu Leirikesän henkilökunta	✓	✓	✓
	Lapset ovat vakuutettuja tapaturmien varalta	✓	✓	✓
	Leirillä ohjelmassa on leikkejä ja pelejä, uuden oppimista ja tutustumista uusiin kavereihin	✓	✓	✗
	Leirillä tehdään retki esimerkiksi Suomenlinnaan tai kotieläinpuistoon	✓	✓	✗
	Leirimaksu kattaa kaiken ohjelman eikä leiriläisen tarvitse huolehtia esimerkiksi bussilipuista tai sisäänpääsymaksuista	✓	✓	✓
	Leirillä lapselle tarjotaan lounas, jonka lapset valmistavat itse trangialla, sekä välipala	✓	✗	✓
	Lapsilla mukana ovat eväät ja leirillä on aikataulutettu evästäuko	✗	✓	✗
	Leirillä ohjelma painottuu leirin teeman mukaan, esimerkiksi jalkapallo, sirkus, purjehdus. Leirillä ohjelmasta vastaa osaava ammattilainen ja leiri tarjoaa lapselle alkeet uudesta taidosta tai lajista.	✗	✗	✓
	Leiriläinen saa leirin alkaessa oman leiripaidan sekä -huivin	✓	✗	✓

Mitä olisi valmis maksamaan näistä leirimalleista?

Leirimalli 1 *

Leirimalli 2 *

Leirimalli 3 *

Mille näistä esimerkkileireistä ilmoittaisit oman lapsesi? Miksi? *

Montako päivää olisi mielestäsi hyvä kesto leirille? *

- 1-2päivää
 3-4päivää
 5 päivää tai enemmän

Entä montako tuntia leirin olisi hyvä kestää? *

Moneltako leirin olisi hyvä alkaa ja päättyä? *

Mitkä seuraavista tekijöistä vaikuttavat leirin valintaan? Valitse kolme (3) merkittävintä. *

- Leirin sijainti
 Leirin hinta
 Leirin ohjelma ja sisältö
 Leirin alkamis- ja päättymiskellonaika
 Lapsi haluaa osallistua leirille
 Tuttava suosittelee toimintaa tai olet kuullut toiminnasta hyvää
 Lapsen kaverit ovat ilmoittautuneet leirille
 Etsit leirin kautta lapselle uutta harrastusta

Onko Leirikesän tai Partiolaisten Päiväleirien toiminta sinulle ennestään tuttua? *

- Kyllä Ei